شمامی تاو و ساوي له باغي یاسەمین دا
فنای پر بەقا بوو دەمي له پیکەنین دا
سەد آفەتي له دبندا شیرین تەشي دەریـبي
مەکەن منعي (وەفایي) کەخاو و دل بلاوە
بەداو و دل دلي خوی بە داوی زوانی داوە
سەریکە مەستی نازي دلیکە بوي نەماوە
دلم حقی بە دەستە فتوای سەري دراوە
کە ئەم غزاله چاوە شیرین تەشی دەریسی

هەر کە دی زولفی بەرو دا حسنی پر تابي شکا
نازي سنبل حرمتي گول بەرگي میرابي شکا
ماهی شەو آرام بە خەندە هات نقابی کردەوە
آسمان نظمي ثریا شەوقي مەهتابي شکا
کار گاهي خاکي سەروستانی بردوە سینه تەر
نرخي قاقوم قەدری خەز بازاری سنجابي شکا
دەوري ظوري کولمی دا فرعوني خط چاري نەهات
ئەي دریغا سەدکەرەت موسا بەبی تابي شکا
تاقي پەیوەستي بروت وابوو بە قبلەي خاص و عام
کعبە گەر بو خوی بزاني پشتي محرابي شکا
کەس نیـە لەو نکتەحالیم کا (وفایی) دلبەرم
خوی دەمي هینا ئەمن گەزتم دلي بابي شکا

لەو شارە خەدەنگی صنمێکم لە جگەر دا
شۆخێکە غەی آوینەداری بە قمر دا
خەملیوە وەکوو گوڵ بە سەرو بەرگی بەهاري
خوي گوڵ دەمی گوڵ چەبکەني گولناری لەبەر دا
بو ذوقي تکلم کە دەمي هاتە تبسم
خەندەی لەدەمي خونچەو طعنەي لەشەکەر دا
شەریانە لە سەر ملکي دڵم غمزە و نازي
بو یە کەبەجووت دین وەکوو نەشتەر بەجگەر دا
گەنجینە تەلەسمي هەیە بەوچاوە لە سەر هیچ
وجهی چیە آشفتەیي زولفت لە کەمەر دا
تیرت کەقراري جگەرم بوو وە دڵم کەوت
تا رۆژي حشر داغی خەدەنگت لە جگەر دا
نالیکە هەموو وقفە لەشوقي سەربي کوڵمەت
عمرێکە هەموو صرفە لە نالینی سحر دا
هەر لحظە وەفاي وەکوو بولبول کە دەنالی
کەسي منعی نەکا عشقی گوڵ ئەندامي لە سەردا

گردش چاوت قراری عاشقی مسکین دەبا
ساحري چاوبەستە آري دڵ دەکیشي دین دەبا
قبلەکەم لەو زاری هەروەك خونچە بۆیە پیکەني
دابلین خەندە لەگوڵ دي آبروی بەرین دەبا

گەر ببینی وەك هلال ئەبروی گوڵم فەرهادی چین
روحی شیرینی لە قورنابی بەصد ناڵین دەبا
من کوتم گرتی حبش کعبەی جمالت ئەو دەلی
کاروانی مسکە بۆ کعبە گوڵ و نەسرین دەبا
نەشتەری چاوی حبیبم وا بە سینەمدا دەچی
مرهمی ناری طبیبم بۆ دڵی مسکین دەبا
من وەها مەستی گوڵ ئە ندامم کە نازانم ابد
هوٚشی من دوکەی تەڵا یا ساعدی سیمین دەبا
پیچ و تاوی زولفی خاوی رمز و غمزەی سحری چاوی
ئەو لە لایی روح دەکیشی ئەو لە لایی دین دەبا
گەر (وەفایی) لەو دەرە دیتو دەچی منعی مەکەن
سورمەبی خاکی دەرت بۆ چاوی پر ئەسرین دەبا

چاوە کەت هەر دەم نیشانەی سهمی موژگانم دەکا
بووم بە نیچیری فەرەنگی تیرەبارانم دەکا
یاری من هەرگیز لە قتلی عاشقی پەروا نیە
راز داری شەمە بۆیە حەز لە سووتانم دەکا
عاشقی زارم لەسەر هیچ ئەونیگارە دەمکوژی
طفلی نادانم لە سەر ماچی لە گریانم دەکا
روو لە ئەبرۆی تۆ م دەکا چاوت بە موژگانت کە چیی
قبلەیی نیشان صەدە کافر موسلمانم دەکا

فکری زولفت علتـه وصفي دەمت ناکەم ئەمن
فـکتـه زاني کارمە سەودا پەریشـانم دەکا

من دەلیم یاقوت و ریحان خطی کامیـان خوشتره
ئەو به عیـاری اشـارەی اصلي خەندانم دەکا

صوفي ایخەي گرتوم ترکي حبیـبم پي دەکا
دەك بەلعنت بي کە صنعی آوی حیوانم دەکا

کعبه کوچەی آستانه قبـله ئەبروي دولبـەره
وەك (وەفايي) هەر کەسی دي میلی جانانم دەکا

غمزدەي زولفم به غمزەي چاوي حیرانم دەکا
بەستەيي داوم فەرەنـگي تیـیره بارانم دەکا

دائما آوینـه دیني کفره نەك ر و حیـکي بي
حقـیـەتی بەو چاوه کالانه کە تالانم دەکا

آولەچاوانم لەبەر زولف وعـذاري دیـتەخوار
دووکەلي ئەو بحـره هەردەم لە گـریانم دەکا

قامـتـي تو ئەو ظهوره طلعتی تو نوری طور
دەمبە دەم بەوتەرزه چاوت مەست وحیرانم دەکا

پیم دەلی بگری (وەفايي) گـەر ئەسیری ایوەي
یعني مرواریم دەوي چي رخی مەرجانم دەکا

تابي سەری کوڵمت بو کە وا زولفي بە بادا
يا روژي وصالت شەوي هجراني وەلا دا

خالي دەمتە يا مەگەسي حوقەيي شەکەر
يا خو حەبشي زادە لە نيو آوي بەقا دا

خوينين جگەرن طالبي ئەو زارە دە عالەم
ئەو جەوهەرە بەو هيچە بەدوو عالەمي نا دا

هەر تارە کە وا مسکني ياري دڵ و روحە
سەد روحي بە بادا کە بە داو پەرچەمي بادا

بازاري شکا وەك دڵي زارم گوڵ و نافە
تاتا سەري زولفي کە بە سەر عارضي دا دا

حەيرەت زەدەيي نرگس و ئەبروتە وەفايي
کافر نيە وا مەستە لە محرابي وفا دا

کاکولي بە دەم باوە کە بادا بە بەدەندا
بازاري شکا نافە بەسەر چين و خوتەن دا

تورکانە گوڵم پەرچەمي کە وتوتە عذاري
وەك سنبلي آشفتە بەسەر بەرگي سەمەندا

تاهەوري بەهاري نەبزووت خونچە نەپشکووت
بويە کە دەکا خەندە بەسەر گريەيي مندا

گويا وەکوو من بەو قەدە سەودايي يە زولفت
سەرکەشە وا تا بەري پي چين بە شکەندا

سەرمەستم و سەربەستم و بێباک لە دوو عالەم
ساقي بە کەرم دوێنێ کە جامێکی بەمن دا

ماچێکي دەست خوبانی اسیري سەربي زولفە
سا ئەو دەمە وابینە کە من خوم لە رەسەندا

زولفو روخولیو عارضو خط ذایقە بەخشن
وەکو زوهرە لەشەو مەیلەقدح گول لە چەمەندا

کەی بسنەی ذریکە دوو سەد برقی لالي
ئەوخەندە مەگەر معجزەیە دێ بە دەمەندا

بوبروژی نثاریقدمت ئەشکي (وەفایي)
مرواریە پەروەردە لە نێو کاني یەمن دا

مشاطە کەشانەي لە سەرو زولفي سەمەندا
آشفتەکی حالی وەفایي لە قەلەمدا

قوربان وەرە سەیرێکي دل و عالەمي دل کە
هەر ذوقە لە دلشەوقە لەسەر آهە لە دەمدا

آوینەیي دل وا لە جلا دا بە تجلي
دیوانەیي رووت کەیلەهەواي شوکتی جەمدا

بوخاتري خەندیکی بەرەنگي گولی باران
عاشق ئەوەتا هەر گولی گریانی لە دەمدا

خەندەي گولی زارت کە نەبو باعثي مەستیم
بوچی دلي من دەستیلە گولزاري ارەمدا

آخرەکی خاکی دەری تۆ بووم بە جودایی
سەرەت نەبوو تێوەت لە سەری صیدی حرم دا

روحم بە نثاری قدمت بۆچی دەرەنجی
روحم کە بە من نالی کوا دڵ چیە دەمدا

وا عاشقی زار و کەمەری تۆیە (وەفایی)
لەو نێوە وجودێکە لە بەینی دو عدم دا

بیا ئەی جانی من ساقی فدایی ساغرت بادا
ئەمان سوتام ئەمن جامی لەبۆ ئەی دووریم لادا

هوا خود نافە میریزد صبا مشکی ختن بیزد
مەگەر دیسان بە دەم بادا حبیبم پەرچەمی بادا

گدایی بەزمی شاهان ماوە
لە بەر تۆی آرەقی کوڵمی لەباتی مەی بەمن نادا

پەریشان

سنبلی تاتا بە باریکی سەمەن بادا

دەڵی شەکەر لەعنبردا لەگەڵ آرەق لەمینا دا

بەچشم اشکبارم عکس روی و موی جانان بین
شەوورۆژ بۆ ژوشەوهەردوو لەنێو عقدی ثریادا

بەهای بۆسەی ناکردە جان باشد بە چشم ما
دەمت وابینە چاوم قەت بوە گەوهەر لەدەریا دا

نفان و گریهٔ دل از غم روی تو در زلفت
دەلێی بو گول دەنالێنی بەشەو بو بلبول لەدەریادا
(وەفای) نامم گریان و سوزان در بی جانان
تەمنام هەر لە یارە گەر بە آو و آورم دادا

لیوەکەی آلت دەلێن آور لە عاشق بەر دەدا
ذرەیەك نورە بەلی آور لە انسان بەر دەدا
من لە سربی حکمتی چاوت عجب ماوم عجب
ئەو نەخوشە خوینی قلبي من بە موژگان بەردەدا
ئەژدەهای زولفت تەلەسمیکە لە سحري بابلی
آوري جادوو لە سیهرو ماهي تابان بەر دەدا
هیندوي خالت دەنیو باخی جمالت کەوتوە
باغەوان مالي رمي بوچی گولستان بەردەدا
لیوي یاقوتت ئەگەر قوتي رەوانی عاشقە
پیم بلي وجهی چیە آور لە انسان بەر دەدا
زاری تو گولزارە خو بوچ آوی حیواني هیە
سەروي تو آزدە بوچ نارنج و رمان بەردەدا
لیوبي آلوچاوي کالت بوتە فتنەی دین‌ودل
حقیقتي بالله (وەفایي) دەست لە ایمان بەردەدا

بەخۆ رابی نیە سووتاوبی رووتە عاشقی شەیدا
لە رووتی دیوە جلوەی آتەشی سینالە سینەیدا

کوتم عقدی ثریا ماهیمن تونکیی شکر نەی بوو
کەچی بو راستی اعجازی خۆی یارم لەخەندەی دا

عصای فتحی موسا کول بوو بیمعجز شکا نەیکرد
کەفرعونی خطی هاتو احاطەی دەوری کولمەی دا

درووت فەرموو خطم بینایە لمگەر راستە کەی سادەی
فەرەنگی قومی دەجال ئەی مسیحا دەوری کمبەی دا

لە سینەمدا چ شیرین دل دەنالینی بەمحزونی
وەرە لەو شیوە گوی بگرن لەشیینی شیوەنی نەیدا

مەکەن منعی (وەفایی) چونکە سەرگەردانی جانانە
لە سەر دینەی کە شیخی خانەقا بەردی لەتوبەی دا

سەری کولمەت لە نیو زولفی سیادا
اشاریکە لە نوری شەوچرا دا

سجودی بردە ئەبرو روو لە سەر روو
شەوی دیینی کە تۆ زولفت بە با دا

ئەمن چاوم لە روژ دا پر لە خوین بوو
کە آوینەی جمالی خۆی جلا دا

عمري شيرينىيم به بادا

ئەري هوشـم بەچاوي سورمـە سادا
لەبەر تاقـي برۆت بمـرم چنـابى
كە من شـابم لە بن بالى هـومادا
مرادي روحمـە بۆيـە (وەفاي)
بە دل ماچي لە خونچـەي ليـوي نادا

— نـەورۆز —

نسيمي بابي نەورۆزي شميمي عەبەرى هينـا
بريدى عاشقان ديسان پەيامي دولبەرى هينـا
نويدئەى عاشقاني دلفيگـار يار هاتـە سەرخەندە
سەلا ئەى بولبولان ديسان درەختي گول بەرى هينا
مەگەر ريى كەوتە زولف وروي حبيبم بابي نەورۆزي
حيانيكى بەدونيـا داوە بۆ گول عنبرى هينا
بە فتحي دلدە لى يار زولف و سينە و روى وەدەرناوە
لە نەسرين و گول و سنبل بەهار هات شەكەري هينا
دەلى ي چاوى منە هەوري بەهاري دەمبەدەم دەگرى
دەلىي آهى منە برقي درەخشـان آورى هينـا
هەوا چوو پر بە داماني دەر و دەشتاني گولى كيشا
صبـا هات پر بەجيبي كوهساران عنـبرى هينـا

لەنێو بەزمی وەنەوشەوجو[٧]وکەناران لالە پەیدا بوو
بەتاریکی خضر بو[٧] چەشمەی شای ئەسکەندەری هینا
کە اسلای بەهار فتوای جهادی کافری دەیدا
سنەوبەر نیزە گول بن گورز و سووسن خەنجەری هینا
نثارافشان بە پااندازی سلطانی بەهار هاتن
سمن دیبا شەقایق اەتلس و گول جەوهەری هینا
لەشادی دارە گول مسند نشین بوو هاتە پشکوتن
چەمەن تەختی زومرەد گول لەیاقوت ئەفسەری هینا
لەبەزمی نیرگس و نەسرینی بەدەوری چادر . .
. . . .
لە مەیخانەی چەمەن بەزم و طربیان گرت مەی نو[٧]شان
شەقایق باده . . . .
لە دەنگی سازو چەهچەی بولبولان سوتا هەمو دونیا
صدای نارزەن آوازی خو[٧]شخوان آوری هینا
حکایاتی غریبەی پی یە بولبول جملە خو[٨] کردی
دەلی جاپاری ایران رو[٧]ژنامەی اختری هینا
بە شەوقی رویی لالەو گول لەباخان وا چراخانە
دەلی باخ جنتە ئەمسال بەری حو[٧]رو پەری هینا
لە گولشەندا ریاحین مەستو شادابو هەوا خوانن
دەلی رضوانە بو اهلی بەهەشتی کەوثری هینا

شکوفه و گول بە عیشوه خەندە آرای دەرونیاندا
بەهار بو خەستەکانی خوش چ شیر و شەکەری هینا
بەزەرد و سوورەوە خەملییوە بوداماوی بولبل هات
وەرق مەجر ئەرز گولگونە شەونم زیوەري هینا
هەموو کەس چاوروني ایك دەکەن وەك سورمەیان دیبي
مەگەر بایي صبا خاكي گوزاری دولبەری هینا
چ دولبەر آفتابي ماه رویان و شەکەر لیوان
کە خەندیکي لەصحرا گول لە دەریا گەوهەریي هینا
بەبي شاباشی سەر بەقسەي وفايي گول چراغ نابي
کە بولبل هەر زماني هەندە پەروانەش سەري هینا

الأمان سەر تا قدم سوتام و جانانم نەهات
چاو لەسوورمەی خاکي ری بووم راحتي جانم نەهات
خال وخط گولزار رەنگی شوخ و بي باکم نەدی
زولف هندو روو فەرەنگی شاهي خوبانم نەهات
ئەي عجب گریام وەکوو هەوري بەهارانوو کەچی
پیکەنینی ئەو گولەي کاکول پەریشانم نەهات
چاوي خوینین شیتي پەروین بولبولی مەهري گولم
مات حیرانم لە سەرچي ماهی تابانم نەهات

حلقەیي زناريي زولـفی بوبە محرابي دوعام
نوركي كافـركيش‌و ياري نامسلمـانم نەهـات

تشنە لب ديوانە بووم سەرگشتەی ظلماتی غم
دلبەريي بالا بلند و آوی حيـرانم نەهات

كەبـەیي روحم حبيبي من عجب پەيدا نەبوو
قبلەكەی دينم طبيبي دەردي پەنهـانم نەهـات

نەي صفت نالينمـە بولبول طريقت شيينمە
شای‌شەكەر ليواني گول‌ئەگريجە لەرزانم نەهات

بوبەخوين خونچەی‌دلم‌نەمدي هەواي‌خەندەی‌گولم
سوت دەر و زورم صدای برقي بەهارانم نە هات

چەندبەچەند گريام هەواي عشقم لەسەرخالی نەبوو
غرقي طوفان بووم كەچي تسكينی سوتانم نەهات

وەك وەفايي تابەكەي بـگـريم بنـالـينم بـلـيم
ألامان سـەرتا قـدم سووتام و جانانم نەهات

بولبي جانان

ساقي كجا نادر دهد جامي شراب

برك گول

يا پەريشـان گەشتە بەر رويي تو زولني پرزتاب

دابزانن رۆژو شەو هەر دوو لەلایان دینە دەر
زولف وروي خود عیان کن برفگن بند نقاب
ذوقي خەندە و شەوقي جلوەی تۆیە حیرانم دەکا
شهد و شکربین کە ریزد ازتکلم آفتاب
ماچي لیوت ئەودەمەي خوشە کەبیتە پي کەنین
خوش بود گل بشکفد بلبل شود زو کامیاب
موجي گریانم گەیشتە روی و چاوي لی نەکرد
سیل بر گلشن زد و نرگس نمیخیزد زخواب
لە ودەرە مەمکوژە چونکو شیتی زولف و روي تۆم
عاشقم صید حرم سەودایي و مەست و خراب
قەت بەمفتي دامەنی ایدیی (وەفایي) فرصتە
گوشۀ گولزار و جامي بادە و دەنگي روباب

گوڵندام ئەي تەمانی گەردنم زولفي پەریشانت
علاجي چارەیي روحی امان دەستم بە دامانت
غریبي تۆم نەخوشی تۆم بەگوشەي چاوي بیمارت
اسیری تۆم شهیدی تۆم بەنووکي تیری موژگانت
اشارەت آفتي روحم کلامت غارتي کردم
تبسم سیحري لیوانت تکلم زیر و مەرجانت
مەگەر سەر تاقدم زولفت وەکو من خاوشیوابي
کەسەر گەردانی سەودایە لەسەر چاکي گریبانت

دەڵێي شەکەر فروشی شاری مصرە وا بە شیرینی
بنازم خاڵی وەك هیندو لەگوشەی لیوي خەندانت
ئەگەر دڵ بوو ئەگەر دین دامەسورەی چاوەکانی تو
بەسم سەودا زەدەو ریسواکە تو بی دین وایمانت
تەلەسمی بابلە سیحري حەلالە رەنگی بحان بو
شکەنجي بەندە یا خەرجي دڵانە زولفی سەر شانت
بە آزادي لەگەن خوي شهرەیە من مات و حەیرانم
هەموو نارنج وبەي هیناوە خوسەروی خەرامانت
لەبەر چاوت بگریەم یالەدەست تو دادو هاوار کەم
لەبەر نەیرەنگي مەستان تا لەسیحری رەنگی دەستانت
دڵم سەودا زەدەي باڵانە خوم دڵدادەی ئەبروت
بە باڵا دڵ بەڵاگیرت بە ئەبرو خوم بە قوربانت
لەدادي من بپرسە جاري ئەی سلطانی عیشوە و ناز
بەناحق بوچي بکووژی اشارەي چاوی فتانت
(وەفایی)کەوتە حلقەي زولفت ابدی مەیدە بەر موژگان
کەمن کوشتەی تەنافت بم چ حاجەت تیرە بارانت

چیشتم ئەمرو ژەهری مارو یاري شیرینم نەهات
زامي کونم هاتە ژان و مەرهەمي برینم نەهات
من غەمم خواردو غەمیش خوینی دەرونمي خواردە وە
بویە گریام چەند بەچەند فرمیسکي خوینینم نەهات

دل دەسووتي چین بەچین دەشکێتە سەریەك وەك فەنەر
صاحبي رووی آتەشینو زولفي چین چینم نەهات

گۆی سەرم چەوگانی محنت دایە بەر خوي رابر فاند
ئەیەجب بۆشەهسەواربي خانەیي زینم نەهات

چاو وەکوو هەوربي بەهاری خوین دەگرییتو دەلی
خاوەنی ژینوو حیاتم ماهی کنعانم نەهات

غم سەري لیدام و یارم قەت سەریکي لی نەدام
عقلوو هوشم رۆیوە غارەتگەربي دینم نەهات

یار هاتە تبسم بەهەناسەی مني مبهوت
گول گول بە نەسیمي سحري خونچە دەپشکووت

وا زولفي لەسەر گەردنی لاچوو بەهەناسەم
شەو فجري بەیان بوو کە نسیمي سحر ئەنگووت

هاروتي دلم هات و لەچاهي زەنەخت کەوت
سەرگشتە لە دوو غمزە و دوو نەرگسي جادووت

ئەبرۆت مددی زولفي بە کیشانی دلان دا
بۆیە کە وەها خمم بوە شاهیني تەرا زووت

صف بەستە هەموو منتظري ئەمر و نگاهن
قولابي موژەو چاوبی رەش و گوشەیي ئەبرۆت

هەر یەکی لەلایی بەتەمای قتلي وەفایین
تابوری حبش لەشکري چین عسکري هیندوت

ئارەق ڕەی داگرتی لە بەرپی کەنیشت
شەونم لەگوڵ باری ڕۆژ گرتی پەرویشت
توخوا زولفت لادە تا تیر ڪوڵمەت ماچکەم
ڕەی بولبول با نەگری لەو باخە پەرژینت
زولفت بە ڕووی داخست
با بچین ماچکەین دەستی شای چین و ماچینت
چاو بازەی چاو مەستە لەو بادەی ئەڵەستە
دەستم بگرە هەستە نۆ دین و ئایینت
کەوتومە نیو زولفت بۆ خوت بگرە دەستم
کافر بووم بی ئیمان تو و مەزهەب و دینت
شەو تا سحر وەك گوڵ دڵ پڕ لە خوینا وم
یا خوا شەماڵ بینی بۆنی عەرقچینت
ڕوحت پیدا نەهات شیرین خوداگیر بی
ڕوحی بۆ تو دانا فەرهادی مسکینت
ئەمرو (وەفایی) بۆچ شیت بوو وەکیوان کەوت
سەد خوسرەو فەرهادە بۆ لیوی شیر ینت

حبیبم ئەی بە غەمزە آفەتی دل چاوی بیمارت
شەماڵ سەر تا قدم سوتام لەدوری نوری دیدارت
بکە ڕوحیك وەفا دارم بە حالی زار و هاوارم
کە وا وەك بولبولی زارم دە ناڵم بۆ گولی زارت

ئەسیری زولفی خاوی تۆم شەهیدی رمزی چاوی تۆم
ئەمن گیراوی داوی تۆم بەسەر چی دڵبەر بندارت
سەرم ناوی ئەگەر نەیخەم بەحاڵقەی زولفی چەوگانت
دڵم ناوی ئەگەر نەیکەم بەفدیەی چاوی عیارت
شەهیدی نازی تۆم وداغداری باغەوان ئەی گوڵ
لەجەوری تۆ بنالیم یاله بەر بیداری اغیارت
ئەمن نەمدیوە هیندوو باخەوانی باغی حسنت بی
بە شیر بێ چ دڵکیشە بنازم خاڵی روخسارت
لەلای شەکەرستانە لەلای آوی حیوانە
ئەگەر گوڵ بی وەگەر خونچە لەبو زاری شەکەربارت
(وەفایی) دوور لەوصلی تۆیە یا بەندی تەلیسمیکە
لەسەر گەنجی جماڵت کەوتە داوی زولفی رەشمارت

لەژیر زولفی سیا دا رووی وەدەر نا چاوەکەی راکرد
شەوی دی صبحدەم گویا دەری مەیخانەیان واکرد
بە آو و رەنگو رووی حوری بەزولف وکاکولی غلمان
گوڵاو یاندا لە مەیخانە غباریان عنبر آسا کرد
بەرەنگی چاوی خوی ساقی لەبالەب جامی مەی گیرا
بەتاری زولفی خوی مطرب دەمادەم چەنگونەی چاکرد
خەرامان
تروسکەی رووی تابان هات کە کفرو دینی یغما کرد

بەشانە کاتی دایهێنا بە عیشوە زولفی سەد تەرزی
زەمین و ئاسمان لەرزی سجودی رووی دلا را کرد
شەکەر خەندەی گولی زاری دلی هێنایە هوشیاری
مەگەر گول قەندی لی باوی کەوا بیماری احیا کرد
هەزاوتا زولفی وەك سازیك بەنازو غمزە پەردازیك
کەهەر سازی بەآوازی دوو دونیای پر لەغەوغا کرد
لەعکسی شوخوو شەنگیکە جهان گولگول بە جەنگیکە
هەر اوراقی لەرەنگی کە بیانی حسنی یەکتا کرد
لەتاتا زولفی شەوگاری درەخشان نوری روخساری
لەهەر حلقیکە سەد تاری هەزار خورشیدی پەیدا کرد
غروری حوسنی خوی دابوو دەمی پرخەندە کردو چوو
چیە تاوانی من فەرموو (وەفایت) بوچی ریسوا کرد

هەوا بونیکی چینی پەرچەمی کردو وە کیوان کەوت
صبا عطریکی خونچەی زاری هینا روی لەصحرا کرد
نیشانیکە لە انواری جمالی خوی بشم بە خشی
سەرا سەر گیانی پەروانەی پری سووتانی سەودا کرد
نسیمیکی لەباغی حوسنی خوی هینا بە گول دادا
سەراپا بولبولی زاری پری نالە و تمنا کرد
کەمان ئەبروی پەیوەستی بە غمزەی چاوەکەی مەستی
کە دای تیریکی سەر دەستی لە جسم و جانی آوا کرد

مەگەر موژگانی ئەشتەر بوو حکیمی چاوی دولبەر بوو
کەخوینی دلی بیدەربوو نەخوشی خوی مداوا کرد
وتم ئەی شوخی چاو بەستم خراپ و عاشق ومەستم

دلی دا دلشکستی خوی هەلستا هات بەدەستی خوی
بە جامیکی الستی خوی (وەفایی) شیت وشەیدا کرد

یا رسول الله دخیلک رووم نیە بیمە حضور
وەك دزان گەردن کەچ و شەرمەندە ویستاوم لەدوور
گەر چی سەرمایەم نیە خو مستحق رحمتم
رەنگی زەردو رووی رەش مووی سپی فرمیسکی سوور
وەك لە لاوە بی شعوریك بینە تووشی دام و داو
تووشی نفس و تووشی شەیتان بووم غریب و بی شعور
مستحقی رحمتم ئەی دوستی حق وەی مەستی حق
دەستی من بگرە لە نار و بمخە نیو دەریای نوور
روح لە سەر لیوم نفس گیرە لەنیو خەوف و رجا
چاوە ری‌ی فەرمانی تویە بیتە دەر یا بچتە زوور
تابی گیسووت وەختی خەندە تابشی رووت بو دەم
نەردەبانی عرش و پایەی لا مکان مایەی حضور
تا خەس و خاشاکی بەر دەرگای تۆم بو دەست بدا
چیم لە گولزاری بەهەشت و لذتی حور و قصور

يادى رووي تۆم كردو آرامي نەبيشتم نورى حق
آوري تي بەردام شەماعى رۆژ بەتەقريبى بەلور

دەنگي بێرەنگم صداي هات رەنگو دەنگم پێ نەما
باغي روح ئەفزا دەبشكوتن لە پەيشوو ئەشكي سوور

رووي وەدەر نا و موي پەريشان كرد دڵي پێ دامەوە
يعني هەر ئەمنم شەفيعى عاصيان رۆژى نشور

تاقي ئەبرۆم دي عيان بوو سجدەگاي انس و ملك
تابشى روم دى وەدەركەوت بارەگاي نووري صدور

ئەي شەهەنشاهي سريرى عرش روحانى غلام
چل چراى عالەم فروزى شانشينت ماهو هوور

شانشينت عرش اعظم جلوەگاهت فەرشى خاك
مظهرى وعد وعيدت حورى رضوان نەفخى سوور

ئەي گوڵي گوڵزارى وحدت سەروي باغي اصطفا
عارضت فصلى بەيانى قامتت وقتي ظهور

باوەشيني رووي تۆيە شاهبالى جبرئيل
كەسكي بەردەرگانەتە كاكۆڵى غلمان زولفي حور

خۆشنويسي مصحفى رووت بۆرەواجي حسني تۆ
خۆشخەتي كيشا لە سەر آيات و تورات وزەبور

گەر تجلاى حق مرادى جيلوەى رووي تۆ نەبوو
چاوى موسى كەى دەبوو سوورلێ بەسەرمەدى كيوي توور

تو خەی گیسووت کەوڕەمەي صبحە بو روژ و شەوی
نو خطوطي رووت کە تفسیرە لە سەر آیات و نوور
دەم بە خەندە یەکدەم ئەی کشافي سري لامکان
کافیە جاری بفەرموي بو (وەفابي) یا غفور

ئەي چراي ظلمتکدەي دل ئەی جلاي نوری بصر
تو و جمالی با کمالت آفتابی یا قمر
شەو ئەگەر تو ماهتابی انتظاري تا بەکەي
روژ ئەگەر تو آفتابي بو لە هەوران نایە دەر
جیلوەیکت پر بە عالەم بو شەیدان عمري نەو
خەندەیکت پر بەدەنیا بو نەخوشان گول شەکەر
آب و تابي رووتە یا نە سوزش و گریانی مەن
گا غریق و گا حریق مهري تو وەك نیلوفەر
آوي چاوم بوتە مایەي سوزش و گریاني دل
گا نەخوش و مەست و حیران گا بەهوشي و باخبر
وافیگار وەرەنجە روم کافر بە حالي من نەبي
بیقرار و ئەشکبار و دوور لە یار و دەر بەدەر
هیند لەبەر آوري فراق و اشتیاقت مامەوە
بوو بەکوي زوخال دەروونم بوو بە خوین گیان و جگەر
دەستی من داماني زولفت یا لە رووت محروم نەبم
رەوشەني مشکل گوشاي شەو زیندەداراني سحر

دوینی دەیفەرموو بە هەوای وصلی روخسارم مەبە
تا وەکوو زولفم نەبی گەردن کەچی دەستوو نظر
صد شکر هینامیە بەر ئەبرو لە قیدی زولفی خوی
باشی عمریکی دریژ بالی هەرمای آویزتە سەر
حوری عین روح القدس یا خو ملائک یا پەری
یا ئەتو بووی وا خرامان هاتی گیانم هاتە بەر
خوش بە نازفەرموی (وفایی)عمری خوت بوچ رابوارد
یا بەقوربانی دەمم بوو یا بەسەر گەردی کەمەر

شەو لە خەودا من چراغ بووم دل چراغ بوو جان چراغ
ئەی لەبەر عیشی شەوی دیی گیان چراغ جانان چراغ
گەه فرشتە گەه پەری گەه حوری عین گاهی ملك
گەه قمر گەه مشتری گەه روژ گەهی رەخشان چراغ
رەنگ بەرەنگ زولفی درەوشان دەمبەدەم روی خوی نواند
چلچرا یا شەو چرا بوو یا بەسەد رەنگان چراغ
رووی لە تانا زولفی دەرخست هاتە سەر روی مرحمت
ئەو بەهارو شەوبەهار بوو وا کە دایسا شەو چراغ
رەونەقی حەوت آسمان بوو زینەتی رزی زمین
هەر وەکوو بو شانشین و منزلی شاهان چراغ

روو لە حلقەي ماری زولفان دەم بە قاقای پي کەنـین
وەك لە کن کانی حیاتی شەو هەزار تابان چراغ
تابي سنبل نابشي گول نیـو نیـگـاي جاوی خو مار
نشئە بەخشە گیان فزا وەك شەو لە مەیخانان چراغ
عـکسی رووی خالان دا
وەك بە گول گو لشەن چرا بی سنبل و رەیحان چراغ
دولبەرم هەر رووی لەمن کرد ئەو شەوەم لی‌بوو بە روژ
من دەسوتام و عجب مام من چراغ بووم یان جیراغ
دل لە لاي تەن لە لاي وەك نەیستان آوری گرت
مسجـد و دیر و کلـیسا ماوە پرتابان چراغ
دار و بەرد وەك من دەسووتا دەر نەما هەیوان نە ما
ظاهر و باطـن چرا بو دار چرا هەیوان چراغ
زولفي تو و روخساري تویە یا شەو و روژی وصال
رووي تو و بالاي تویە یا لە سەروستان چراغ
ناگەهان دولبەر نیهان بوو بووبە روژي رەستخیز
کف زنان مەیخوارە ویران مەیـکەدە گریان چراغ
شمشەی خورشید نیهان بوو لال و کەر بوو نیلوفەر
مات و خاموش ما (وەفایي) وەك سحر گاهان چراغ

شیـــین (مرثیه)

بۆ بەهەشتی شیـخ عبیـداللە شەمزینانی یـە کە لە (طـایف) ڕەوانی پاکی بە گیـان آفەرین ئەسپاردوە :

دریغـا بای خەزان دایە بەهاری شۆخ و ڕەعنا کەم
لە اظهـاری عمـل کەوت آفتـابی عالەم آرا کەم

وەرەق ریزان خەزان کەوتە رزان وضعی چەمەن گۆڕا
بەسەرچوو فصلی گوڵـگەشتو تەماشای باغ‌وصحراکەم

خەزان‌هاتو چەمەن چۆڵ‌بوو لەنغمەی بولبول‌وقومری
دریـغـا حـسرتا بۆ گـولعـذاری سـەرو باڵاکەم

لە گریان آسمـان داماني سوور بوو شـینی گـیراوە
مەگەر گیراوە یا مائل بەشەو بوو ڕۆژی ڕووناکەم

لە من دوور بۆتەوە خورشیدی اوجی معرفت شایەد
بە تیغی‌غەم سەری خۆم هەڵگرم هەمرەنـگی جوزاکەم

لە من وەحشی بوە آهوو خەرامی لالە ڕوخسـارم
مەکەن منع کەهەر وەك شیت‌وهاران ڕوو لە صحرا کەم

بە محرومی لە گەڵ بەختی سیا دا ماوە فرمیسکم
لە سایەی هیجرتی خورشیدی عالەم وا ثریا کەم

ئەوا چون بەختی من ڕەشبوو تەرازووی وا ترازاوە
دەبێ میلی بە (طـائف) کردبێ تأثیری شەمرا کەم

وەفایي بیت بڵێم دونیا و دینم بۆچی وا تیکچوو
دەڵێن رۆیي لە ئەم دونیایە قبلەي دین و دونیاکەم

نشاط و عشرتي دونیا بە نشئەی قوەتی چاوە
ئەمن چبکەم لە دونیایي کە رۆی نووري بینیاکەم

کە تۆ رۆیی لەبەر چاوم کورەي خاکي بە آو دا چوو
لە پاش تۆ ئەی گوڵي نەورەستە خاکی کۆي بەسەر داکەم

خوشا بەو رۆژە عکسي پرتەوي حوسنت لە سینەیدام
ئەویستاش مەست و مخوری تجلاي نوری سینا کەم

خوشا بەو وەختە تۆ مرآتی دڵبەر بوی بە دلدارم
ئەویستاش مەستي دیداری جماڵی رۆژی صهباکەم

بە یادی پي کەنیني تۆ کە دەگریم و دەبارینم
دەبێتە منبعي شیر و شەکەر شۆراوی دەریا کەم

کە دەگریم بۆ جماڵی تۆ دیارە ئەشك و آهي من
لە خورشیدي دەداتن دەم ستارەي شامي یلداکەم

بەداغی تۆیە وا دەم دەم خروشي آه و ناڵەی دڵ
لە ناو گوڵشەن دەناڵی عندلیبي شیت و شەیداکەم

فلك خانەی خرا بی بەزمی مەستاني وەها تیکدا
نەما داري لە سەر بەردي بە دەردی سەر چ آوا کەم

لە ژیر باڵی هوما جی ی باز و شاهین قصری شاهاز بوو
دریغا ایستە ویرانەي سیار و کوندە جیگاکەم

له نالین کەونوم بۆ دەستي یار و مطربی مجلس
وەکوو تاي پچکراوە ئیکچووە بەند بەندي اعضا کەم

دڵم بێهۆش و خوێنبارە لە دووري نیرگسي ساقي
صراحي کەونوە دەگري دەلی کوا بادە پەیما کەم

ئەمن شایێم بە تۆ بوو چونکوو شاهی خەسرەوییم بووي
کەمن شایێم لە دڵ رۆیی دەسا من دڵ بەکي شاکەم

شکا پشت و دڵی من بۆ وەفاتي پیري مەیخانە
بە چەرخیکي فلك وایکرد نە ما جامم نە مینا کەم

لە سەر حەوزي دەروونی چي بەسەر هات هاتوچۆت قوربان
کوا ئەم کوثر و خلد و خرامي نخلی طوبا کەم

صدای یاحی دەرویشان نەوای یاهوی پرایشان
لە دەوری خانەقادا بوویە اسم و جسمي عنقا کەم

هەتا کەی قلبي من دەرهەم بي ئەی اکسیری خاکي من
لە خاکي کوی مقیمی پیم بلي قوربانی ئەو خاکە م

لە سەر خاکي دەرت قوربان هەتا من بم هە تا سەر لی
ئەگەر تاجي اسکەندەربی سەرم ناوي لە سەر ناکە م

هەتا رۆژی ابد قوربان لە سەر عهدي الستي تۆم
بەهەشتم لی حرام بي گەر بەبي رووی تۆ تمنا کە م

جنازەم دي سەري راکرد و فەرموي گۆیم لە قالت بوو
دریغا جي بە جی بوو هاتەدی تعبیري رؤیا کە م

خودا بۆخۆی دەزانی منبعی نوري خودایي بوی
دریغا تخلی ایمن مظهري نوري تجلا کەم
نسیمي فیضي تۆ دین و دڵی دووبارە احیا کرد
دەریغا وەك مسیحا باعثي احیاي موتاکەم
دلیلی طالبان بووي بۆخودا ایم سوورە هەروەك رۆژ
دریغا مرشدی دەوران و خورشیدي هوبدا کەم
لەسایەی تۆگەلی کەس بوون بەعارف ریی خودایان گرت
دریغا عارفي ریگەي خودا و اهلي تقوا کەم
مریداني دەري تۆم دي بەچاوی خۆم لەانس و جان
دریغا بۆ امامي انس و جان مولای اولا کەم
ملائك هاتوو پیی گیرا بە بایەك نووری کووژاوە
دریغا رۆژی عرفان و چراي تاریکي ریگاکەم
لە حلقەی طالبان وا هەر دەباری نوور لە تشریفت
دریغا بۆ سەر و سەر حلقەی اولادی طاهاکەم
ئەمن نادان و نەمزانی ئەدی بۆچ عارف و عامي
وەکوو پەروانە سووتا بوون لەبەر شمي شەو آرا کەم
لە بەر چاوی نەزانان ساحر و زەندیق و کافر بووی
دریغا پیری بسطام قطبي خرقان غوثي بغداکەم
بە داوي دانە بوو گیرا بە ددریای علمی اسما وە
لەسەر چي هاتە خوار آدەم لەسەر فردەوسي اعلاکەم

بەنای بۆ بردە بەر دار و دەیزانی دەبی شەق بی
نە آخر صاحبی آیات و معجز بوو زکریاکەم

لە سری نووری چاوانی محجب بی نوور و حکمت ما
بەلی بۆچ پیری کنعانی دەگریا نوری عینا کەم

سلیمان خاتمی ون بوو لە حکمت ماوە نەیفەرموو
بەلا مەئخردی بە آودا دەم بەلا آصف لە دەریا کەم

کایم ایستا نەبوو بوو چەند هەزار معصوم لەسەر وی چوو
دەبی جوابی چبی رۆژی جزا گومتاخە موسا کەم

لە بەر قومی منافق بۆ دەبوو هەلبی کە دەیزانی
مقامی خۆی وەکوو رۆژ روونە روح الله عیسا کەم

صحابەی بۆشکان و بۆ شەهید بوو گەوهەری پاکی
محمد باعثی بوون شاهی تاج و تختی لولا کەم

شەهیدی دەستی کافر بوون کە اکثر اولیای دین
جوابی مدعی چبدەم سکوتی چبی بی انشا کەم ٥/٧

بە منهاجی خلیلی حق بە معراجی رسول الله
دەبی هەر بینەجی امر و ارادەی حق تعالی کەم

بە حقی نووری مطلق جدی امجد شاهی لولانان
امامی یثرب و قبلەی ملائک ماهی بطحا کەم

ئەتو چوزی بو جواری حق و من مام حبس و زندانی
غەمی بەندیت هەبی ئەی سید و سەرداری مولا کەم

بەصورت گەرچي ایمدووری بەمەعنا برقي مستوري
بەلی بەرچاوي منظوری دەلیي تۆي نووري بیناکەم

لەکوي بت بینمەوە شادبم بەرووی تۆ بی بە سەر چاوم
مەگەر چاوم لەدل بی سینە کەم آوینە سیماکەم

دەمت بینە دلم مەشکینە دەستم بگرە ئەو جارەش
بەهوشیاریم دەیە ساقي کە نەرزی جامي صەهباکەم

غریب و بیکەس وآوارە کەوتوم دوور لە خویشانم
بەدەردی بی دەواماوم رەفیقان کوا مسیحاکەم

خوداوەندا رحیما قادرا پەروەردگاری خوم
کریم و حی و غفارو قدیمو فرد و یەکتاکەم

بەحقي نوری جدی پاك و بي مانندو بي مثلت
بەاسمي اعظمی خوت ئەی خودای ستار و داناکەم

بەروحی خواجەکاني نقشبندی قبلەگاهی خوم
غریبو جانسپاري کعبە قطبي دینو دونیاکەم

بەسەر مەستاني بادەی ساغری عهدي الستکەي
بەقطریکي نجاتم دەی لەدەست خوم رولە دەریاکەم

بە حقي چوار یار و آل و اولادی نبي الله
بە انصارو مهاجر خانەداني قطبي یەکتاکەم

بەقوەی جاذبەی دلتان (وەفایي) دەست و دامانە
چنابي گەر لەسایەي ایوە قطبي ماسوی اللهکەم

﴿ بۆ شهیدی نیشتمان شیخ عبدالقادری غوثی ثانی داناوه ﴾

گا دەگریم گا دەسووتیم غرقی آو و آورم
آخ لەبەر بەختی سیا نازانم ئەر بۆچ نامرم

هەر کە دەت بینم دەلی تۆ شەم منیش پەروانەتم
تا سەراپا نەبەم کوی زوخال قەت آرام ناگرم

هەر رەگەم تاریکە نالەی دی لە شەوقی روی تۆ
عندلیب و مطربم خۆشخوان گولی راموشگەرم

عکسی زولفی رووتە مایەی جوشی گریانی من
چبکەم آخر چاو پڕ آو و دوودی عودی مجمرم

حقە خوین بگریم لەبیدادی خەتوو جەوری نگات
من کە گیرۆدەی فەرەنگ یەخسیری دەستی کافرم

پی کە نیینت جذبی کردم بۆ مەری زولفی سیا
توتی شیرین کلام پابەندی داوی شەکرم

گا پەریشانی روخ و گا دلشکستەی قامتم
هەر وە زولفی تۆ دەچم سەر گەشتە و سەودا سەرم

گەر بە ناز هەر دەمەکوژی با تیر ببینم چاوەکەت
ایم گەری جاریك بە کوچەی مەی فروشان رابرم

دوور لەتۆ زۆر بیقراربووم تا بە لطفی چاوی کال
زەحمتت دا بەرطبیبان هاتی ایمرۆ چارەم

حاصلی سەیر و سلوکم چوو بەخەندەی زاری تۆ
گا فنا گاهی بقا گا غائب و گەه حاضرم

زاهـد انـصـافت هه‌بی تو چیـت له‌رِه‌ندی باده خوَر
تو و به‌هه‌شتو حوَرو غلمان ئه‌من وچـاوی دولبه‌رم
وه‌ك (وه‌فایي) دڵبده و دین دانی بوَصـاحبدڵیـك
تا بزانی بوَچـي مــن عاشـق بــه حسنی قادرم

به گوڵزاری كرم قوربانت دهپرسي گه‌ر له احوالم
نه‌خوش و سه‌رخوش ومه‌ست وخماری چاوه‌كه‌ی كاڵم
په‌ریـشـانم بـلاوم تـێكشكاوم خاو و شیواوم
ده‌ڵي شاماری زولفی توَم له‌دووی تو شیت و عبدالم
به‌نازی چاوه‌كه‌ي بازی كه‌بازی دام هه‌تا پـیر بووم
ده‌ترسیم هه‌ر به بازی بكوژی ئه‌م پر خط و خاڵه‌م
نه داغی جه‌رگي خوَم زاني نه‌مایه‌ی به‌رگي خوینیـنم
شه‌هیدی ده‌ستی عشقم لاله رِه‌نـگم من كه‌ر و لاڵم
ده‌ڵي بي هوَش وگوَشم مدتـیـكه هه‌ر ده‌ناڵیـم
خودا روحي بكه‌ي به‌و مرغی حه‌بسه‌ي بي په‌رو باڵم
به‌فه‌رموو با په‌ریشـانم نه‌كا زولفت له سه‌ر روي تو
امان یا كاشفي ظلمت دخیـل ئه‌یه‌شه‌و چرای ماڵم
بوَخوَت سه‌رمه‌شقی زولفو ده‌رسی باڵات داوم ئه‌زچبكه‌م
نیشـاني ده‌ستخه‌تی خوَتم ئه‌گـه‌ر الفم ئه‌گـه‌ر دالم
ئه‌من افتـاده بووم بوَخوت به‌رحمت ده‌ستگیرم بوی
په‌شیماني نه شیوه‌ی توَیه ئه‌ی خورشیدي اقبـالم

بەنێری غمزە ئەمن وتەرکي رووی تۆ ئەت مەلی قوربان
ئەگەر قیمەم بکەن هەر رۆژ بەرستم هەر بە پاك حالم
اشارەي چاو وعیشوەی زولفەکەت بوە مرشدي رێگام
ئەگەر دیري مغان قبلەم ئەگەر زنارە بەر مالم
ئەمن هەر تۆم دەوی جا جیم لەروحو چیم لەدین داوە
بە قوربانی تەماشاییەکي تۆ سەد جار سەر و مالم
لە ناو دەردی دلی دیوانە خوین دەگریم و نازانم
نە خەستەی چاوەکەي مەستم نەرەنجەي پەنجەکەي آلم
بە مەرگي من بە رمزیکي بلی بەو چاوە حالیم کا .
ئەتو نازدار و بیماري ئەمن بوچزار و بی حالم
کوتي بۆ کوي دەبەی روحت (وەفایی) دەورە یانگرتي
نظامي پەرچەم و سەربازي زولف و عسکري خالم

خوشە رۆژی لە عالەم دەر بە دەر بم
لە نیو اوضاعی دونیا بي خەبر بم . یارم
لە بەر بي تاقەتی دیوانە آسا
لە غواصاني دەریا بي خەبر بم
شەو و رۆژی لە چولی هەر بە نالە
حریفي شەو رەوی بادي سحر بم
نەزاني هیچ کەس ناو و نیشانم
ئەگەر عاقل ئەگەر آشفتە سەر بم

له هه‌ر لا با بسووریی غبارم
له هه‌رجیگای پێویستا سوبه‌ر بم
جرایی هه‌لکری جانا له نیو دل
له رووناکی دلی یارم خبر بم
له به‌ر چاوی ته‌رم سوتانی برزی
گه‌هی بی دایك و گیاهی بی به‌ده‌ر بم
خودا خوم چون بسووتینم به‌جاری
له ده‌رد و داخی احوالم به‌ده‌ر بم
شه‌وی مه‌ر تا کوو روژی هه‌ر بنالم
به‌گریان ده‌ست و داماوی سحر بم
چ ریگه‌ی چاره نابینم (وه‌فایی)
مه‌گه‌ر سه‌ر تا قدم غرقی نظر بم

ئه‌گه‌ر بێیادی زولف و چاوه‌که‌ت یه‌ك لحظه صابر بم
اسیری به‌ندی کافر کوشته‌ی بیدادی ساحر بم
وصالی خاله‌که‌ی لیوت حیاتی عاشقه‌ ئه‌مرو
به‌حقی ساقی کوثر به‌لا له‌و به‌زمه حاضر بم
نگاهی گه‌رمی تاراجی هه‌موو ده‌رد و غمه‌ وه‌ك من
کوشنده‌ی محنته قوربانی نشئه‌ی لیوی ساغر بم
وه‌کوو په‌روانه ده‌گریم و ده‌سووتیم دوور له زوانی تو
هه‌تا که‌ی من له داغی تو حریفی آو و آور بم

کەمەندي زولفەکەی تۆ بکوژي من عاشقی رەونم

مرادو مطلبیکي دیم نیە غەیري تۆ کافر بم

بە جذبەی حالي روەت بەلکوو بەباغی حسني تۆ شاد بم

دەبی من هەر لە سەر آیینی ابراهیم و آزەر بم

بە خەندیکي دلی بیماري ئەوچاوانە مەشکێنە

لە ئەم گولقەندە محرومم مەکە مابەلکوو چاتر بم

(وەفاي) گەر بەهەوياي وصلي زاري دل مەدە زولفي

محالی عقلە جمیت کە من آشفتە خاطر بم

بە جاریکي تەماشاي تۆ فداتبم هاو دلو و دینم

ئەگەر سەد جار قیامەت بي دەمیکی هەستە بت بینم

لە غمزەی چاوەکەت دەتکي لەجەرگم خوێن و نازانم

نە خەستەي پەنجەي بازم نە بەستەی دەستي شاهینم

مەگەر زولفو روخت وەکلالە حالي بی کە من بۆچي

جگەر سووتا وسەر تا پا غریقي بحري خوێنینم

وەکوو نەی کونکونە جەرگم لەتاو هجراني تۆ بۆیە

بەسۆزي نەي دەسووتیمو بەنغمەی نەي دەنالینم

ئەتۆ سەرویکی رەنگینی لەبیش چاوان چ شیرینی

لەبەر چاوم نەروی چاکە عزیزم گیاني شیرینم

ئەتۆ گولعنبرین روویي منیش خاکي بەری پیی تۆم

لەمن تۆ زیز نەبي چاکە حیاتم غارەتی دینم

گونم دا رووەتدت وابینە بگرم زولفەکات قەوی
بلاگول نیك نەچی بولبول نەشیوی چت لەبەرژینم
بەباغم کوت بەرەنگ و بوت مەنازە زەردە یا خوسوور
ئەگەر بارم هەموو سونبول بی تایەك زولفی نابینم
گوشندەی من نەبو وهیچ کەس مەگەر سەردانەی زولفت
لەروژی حشر خوینی خوم لەچاوی مەست دەستینم
لە باتی خوینی خوم وەك زولف تسکینم بەهیچ نا بی
مەگەر دەستی شکەستی خوم لەگەردنی زەرد وەرینم
شکر قەدری نیە قوربان ئەگەر شیرین نەبی یەنی
دەبی توش لیوەکەت بینی ئەگەر من رووحەکەم بینم
بەنازی چاوی بازت وەك (وەفایی) کەوتە نیوزولفت
ئەویستاش مەست و سەرخوشی شەرابی جامی دوشینم

﴿ پینج خشتەکی ﴾

فەرمویە کە مەن پادشەهی حوسنی دلارام
خورشیە و مەهن آوینە داری روخی زیبام
فردوسی جەالم بە نهالی قەدی طوبام
یەنی بە دوو لیو صاحبی اعجازی مسیحام
ماچیکی دەمم کافیە بو کوشتەیی بالام
فینجانی دەمت ساغری یاقوتی رەوانە
وەك نشئی حیاتی دڵە یا قوتی رەوانە

ئەو چاوە طبیب و بەلەدی دەردی دلانە
علت چیە بۆ من کە حکیمیکی نەزانە
جێی نەشتەری وێ آگری بەردا دلی سووتام

ئەگریجە و پەرچەم صەدی پەرچەمی کالن
فوجی حبشن لشکری سلطانی جمالن
درویشی رووو رەونەقی باخی خط و خالن
هەر یەکە لە لایێ بە اومیدی سەر و مالن
چونکە کەوتمە ئەو داوە بە خوم ودلی شەیدام

من سوالکەری دەر بە دەری زولفی دوو تا بووم
تێکچوو کە ئەمن عنبری تەر مسکی خەتا بووم
من هەم نفس و هەمدەمی شازادە و شا بووم
تا دیم گولی تو عاشقی ئەندامی بەلا بووم
هەر گەشتە ئەویستا کە لە دووی گولبونی بالام

ئەبرو و جبین و روخی بێ شبە و مثالن
تێکەل بە گول و یاسەمەن و غرقی لالن
بۆ ملکی جمالی کە شەهەنشاهی جمالن
یا شمس و قمر قوس وقزح بدر و هلالن
وا جملە بلاون لە گریبانی گولندام

خط هاتوە دەورەی لەب و رووی داوە لە سەردا
یا خو حبشی قافلە داخلی لە جیگەر دا

گوڵزاری دەمی پۆستە و باخی گوڵی بەردا
یا لەشکری کیشاوە بە ریی شیر و شەکەر دا
شەربانە لە سەر کەعبەی رووی کافر و اسلام
ئەی مشکی خەتایی خط و خط جوهری کولمەت
ئەی سونبولی تەڕ دوکەلی سەر مجمری کولمەت
سووتاوە (وەفایی) لە هەوای آوری کولمەت
سا ئەو دەمەوا بینە ئەتۆ بی و سەری کولمەت
غیری ئەوە بەخوا نیە لەو لیوە تەمام

گوڵەکەم دەڵین ئەوا دی هەموو وەختی چاوە چاوم
ئەی خودا تۆ بڵی وەهابی بیتەوە رونایی چاوم
سببی زولفی شیواوە حسنی رووی مددی پی داوە
من کە وا رۆژم بۆتە شەو کە بە رۆژی رەش داماوم
تا بزانن تۆ گوڵزاری رستەی سەر جۆبباری
بە خەندە هاتی بە خیر بی قدمت سەر هەر دووچاوم
خوینی من بە گەردەنی زولفت بە اشارەی چاوە کانت
من ئەگەر شکاوە پشتم من ئەگەر جیگەر براوم
بە سەری خەدەنگی نازت جیگەری بریم چاوی بازت
بە اومیدی نازیکی وەم ئەگینا ئەمن نەماوم
دڵی خۆم آوری بی بەردام تا لە تای زولفان رووی دامی
شەو هەتا نەگەڵارم بەچراوە شەوچرا نەها تە بەر چاوم

ئەتوّی نوری شەوبیداران من بوّ وەك شەم دایسیم
ئەتوّی گوڵشای گوڵزارانە من بوّ عرقي خوینـاوم
کە دەڵی شـەیدای گیسوومی چدەکەی لەسەری سەودایـیم
کە دەڵی پـەروانـەی رووی چـدەکەی لەدڵی سووتاوم
شەو و روّژ کەدەبین دوو بانن هەریەکن بوّ دوون یەکبانن
من لە دوولاوەی بروی تو حەیرانی دوو زوانی خاوم
ئەی شمال ئەی شفـای ئەسـاغان وەرە توّ بیو خالی رووی یار
بـە گول و وەنەوشەی باغان بکـە بینە دوعا و سلاوم
گلەیی لەچاوی کاڵتـە کەمـەینی زولـف و خاڵتـە
دڵی پر لە دەرد و داخم سەریی پر تەلەسم و داوم
نـە بـە وصلی تو سرورم نـە بـە دووری تو صبـورم
گیژو سەرگەردان و حەیران هەر وەکوو ماسی سەر آوم
بە نیـگـای توّ و عرقي رووت دلوو دیـنم چوو نازانم
نە خوماري شرابی سـاقیم نە مەستی عطری گوڵاوم
حقـە کە وەکوو (وەفایی) شیت و شەیدای سەحرایی
مەلەکان خوّیان نیشـاندم پەر یان دەستـیان لی داوم

نە خوش و مەستی دوچاوی کاڵم حقم بەدەستە ئەگەر بناڵم
بەغمزەی چاوت بەخەندەی زارت بردیان بەغارەت ئەوو خیاڵم
بە تیری نازت براوە جەرگم بە چاوی بازت ئەماوە حاڵم
من مرغی قـدسی لە لامـکان بوم خوڵایـە روحی شکستە باڵم

شەویکە تاریك ری یەکە باریك — هەر بە اومیدی چرای جمالم

بە یادی چاوت چوومە خرابات — لەرەنی مەی داخەرقە و بەرمالم

صبا دەخیلم هەتا کەکوو ماوم — وەلی بە زاري بە روو بە خالم

دەمەیکي با بي دەوای دلم کا — بە چاوي کالی نەماوە حالم

فەرمووت چلوني چون بم عزیزم — دوور لە بالای تو کافر بە حالم

کوشتەی بالاي تو وەرگەردانی توم — وەك زولفي شەیدا بو تو عەبدالم

خوش بەودەمانە گولگول دیشکووت — شەکر دەباری پرسي لە حالم

وەك من بە چاوت ئەسیري زولفم — کەس وا نەگیری بە داوي ظالم

(وەفایي) چي دیت لە سەر بگیری

فەنا ما لە سەر تو نە سەر نە مالم

خەناوی گرتوە پەنجەي لە خوینناوی دلی زارم

ئەمە بەوگي شەهادت بي کە کوشتەي دەستي دلدارم

کوتم آیا بە زاری خوت دەپرسي حالی زاري من

بروي هیناوە یەك وەك شکلي لا یمني کە بیدارم

عجب ئەستیرە شەو هەلدی لە تاوي خوسرەوي خاوەر

لە دووری چاوم هەلنایي شەو و روز ئەرچی بیدارم

بەسەر دەمکوت کەراستە سەرکەشي و بەرزی کەچي لەرزی

کە فەرقیشم بگاتە آسمان بەندەي قەدی یارم

لە شیرینی ئەتو ئەی خوسرەوي تەختي زەمین رەنگە

بگاتە آسماني بیستوون فەرهادی هاوارم

بروٚت باڵی هوما پایەی بەسەر سەلاطانی حسنت بوو
خطت هاتوو کوتی مەن ناسخی طغرای خونکارم
سەرا پا هەر وەکوو حلقەی زری پەروزەنی خوٚم
بە نووکی تیری موژگانی زری دوٚزت برینەدارم
نیگارا دابەرا نامیهرەبان یاری جەفا کارم
بە زاری کوشتمت تا کەی دەفەرموی :ن وەفا دارم
دەڵی مرغی شەو آهەنگە لە دەورەی نووری دیدارت
لە حلقەی زولفی توٚدی دەمبەدەم ناڵەی دڵی زارم
بەدەردی مبتەلا بووم عارف و عامی کە حەیرانن
وەکوو چاوی نەخوٚشی توٚ نە مخورم نە هوشیارم
گەهی سووناری شەبروٚتم گەهی پابەندی گیسووتم
لە لایی روو بە محرابم لە لایی دڵ بەزنارم
نیشانەی قانلی نامیهرەبانم ظاهرە یەعنی
فەرەنگی خط و زەنگی زولف و هیندو خاڵی دڵدارم
بە تاری زولف و چینی طرە دین و دڵ دەبا چاوی
دڵی مەن خانەزادەی آسکانی چینن و تاتارم
وصیت بی کە مردم تەخت و تابووتم لە عەرعەر کەن
هەتا عالەم بزانی من شەهیدی قامەتی یارم
(وەفایی) دوور لەتوٚ پەیوەستە کاری شین و گریانە
لەبەرچاوت بە سەدحی وەك نیشانەی دڵ برینەدارم

ئەي عارەزی هوٚش و خیردم لبر کمي کالت
رەوشەنگەري آوینەی دڵ عکسي جمالت
حاشا مەکە قوربان لە کزاوي خەت و خالت
انیابی شەهیدیم ئەوەتا پەنجەي آلت
دەستم کە نەگەییە بەسە بەو گەردنە خوینم

وەك زولفی رەش و نیرگسەکەی فتنەگەري توٚ
سەر مەستم و سەودا سەرم و دەر بەدەري توٚ
گەر دین بوو ئەگەر دڵ بووە قوربانی سەري توٚ
ئیستا کە لە سایەی سەر و زولف و نظری توٚ
گەردن کە جیي زنارم و مەیخانە نوشینم

روٚژ عارضي توٚ آگری بەردامە هەناوان
شەو پەرچەمي توٚ دووکەڵی آوییزئەمە چاوان
بەند بەندی دەروونم هەموو سووتاوە لە تاوان
نالەم وەکوو نەی دي لە خەم و حلقەی داوان
لەو شیوە وەرن گوي بدەنە شیوەن و شینم

زولفت کە لە سەر عارضي توٚ خوٚش حرکاتن
گوٚیا سەحەری عید و شەوی قەدر و بەراتن
دانم دەگەرین توٚشنەی خوینی شەهاتن
دوو سەد کە فەرەنگي لە طرف روٚمەوە هاتن
بردیان بە اسیري دڵەکەي زار و حزینم

وەك كافري تيذروبي بە خوبنى سەري اسلام
وەك توركي لە دين وەربگەري مەستي مەي آشام
چاوت بە كەمان مەيم مەبي ئەبروي سياقام
تيريكي وەها سختي لە موژەي جيگەري دام

تا روژي حشر هەر دەتكي خوين لە برينم

چبكەم وەكوو قومري كەنەيني آه و فغانم
پر خوينە وەكوو نافە دلي بەستە زوبانم
هەر لحظە بە ناز بيكي دەكا غارەتي جانم
رادەبري بە باي عيشوە دەلي سەروي زمانم

دەنواري بە تاي زولف و دەلي آهوي چينم

سينەم هەموو صوتاوە لە تاو آوري سينا
ديدەم هەموو پر خوينە بە سەر چەشمەي مينا
ئەو دەردە (وەفاي) كە لە چاوي كولم هينا
وي ناجي شفام بي بە هەزار بوو علي سينا

جاريكي مەگەر بي بە دلي خوي ببينم

تا باي خەزان دايە گول و بەركي رەزانم
مەد جي وەكوو بولبول بە جيگەر داغي خەزانم

وەك بەرگي گولم دي كە بە با چوو بە اسيري
كپ كەوتم و شيت بووم عبسام لال بوو زمانم

قومري وەرە هەرتا دەمرين پيكەوە بگرين
تو سەروي رەوانت چوە من روحي رەوانم

بۆ لبسول وەرە تا روحی من و تۆ بە بنالین
تۆ باغی گولانت چوە من داغی دلانم
ئەی مەدنی شیرو شەکەر ئەی گولبەرو دلبەر
ئەی نازە گولی دارە گولی باغی جنانم
کەس سری دەم و عشقی میانی نەدەزانی
ئەشکم بوە غمازی هەموو رازی نهانم
تۆ چونکە لە لیلا گەلی شیرین تری بۆیە
مجنونی دەرو دەشتم و فەرهادی زەمانم
ایشم هەموو نالینە لە ایشی دلی ریشم
کارم هەموو گریانە لەبەر دەردی گرانم
بۆ گەردنی تۆ بومە اسیری سەری زولفت
من مرغی شەو آویزم و عاشق بەبەیانم
گیان بەخشە دەلین ماچی دەمت وەختی تبسم
تا کەی بعرم معجزەی ئەم سەروە نەزانم
جذبەی نیگەهت هوشی نەهیشتم بە برۆو زولف
قبلەم چوە تا مەستی مەیی پیری موغانم
فەرمووی کە لەگەل هاتم ئەتۆ روح بدە چاوم
ها ساقی جیهان جامی کە هەر وا نیگەرانم
چاوت بە نیگەه کردن و زارت بە تبسم
هاتن بە تەماى غارەتی عقل و دل و جانم

ئەو دەستە سواریکە منیش تازە بەهاریك
لەو راو و شکاریکە ئەمیش کاس و نەزانم
کیو هاتە صداو ناڵە لە هاواری (وەفایی)
جاریکی لەتۆ کاری نەکرد دادو فغانم

دەمیك ساقی دەمت بینە دەخیلی چاوەکانت بم
بەجامیك دەستی من بگرە فیدای پیری موغانت بم
لە دوو لا مەست و حەیرانم بە قوەی جذبە نازانم
لەسەر گەردی سەرو گەردن نەقوربانی لەبانت بم
چ خۆشە وجەی سەبوو وگوڵ بەدیینی قومری و بولبول
دەمیك شەیدای قەد و باڵا دەمیك شیتی دەهانت بم
لەنیشانەی پەرەی جەرگم نەوەستا تا نەگەبیە دل
بە قوربانی خەدەنگی دەست و بازووی چاوەکانت بم
شفای دام غمزەکەی چاوت کە وا خوینی دڵی گرتم
بە قوربانی مەداوای حکیمی حاڵزانت بم
بە بی امدادی خاڵی گەردنت دەردم شفای نایە
مەگەر بسیم دەست و داماینی گەلاویژی بەیانت بم
لە وەصلی رووی تۆ کردم حجابی پیچشی زولفت
هەتا کەی دڵشکستەی دەرد و ماندەی باخەوانت بم
مقیمی خاکی دەرگای تۆ حریمی جنتە جیگای
لە لطفی تۆ چ کەم نابی منیش ریزەی سەگانت بم

بە زولفی پڕ لە هاواری دڵان، کەوتووم سا روحی
ئەمان سەر قافلەچی قوربانی زەنگی کاروانت بم
لەوی روژی کە رووت واکرد و لیت پڕسیم هەتا دەمرم
بەبوی جنت دەبی من هەر لە سەر رازی نیهانت بم
بروت ئیکنا دەمت ویکنا لە دەریای لطف دووره
بەقوربان (قاب قوسین) مقامی لامکانت بم
ئەمن کورد و دڵ افتادە ئەتو شوخ و عرب زادە
مەگەر بمرم بە بەختی خوم دەمیکی هەم زمانت بم
بە یادی زولف و رووی تو وەك (و قایی) هەر دەناڵینم
دەبی تا روژی محشر تازیە دار و رەوزە خوانت بم

ئەی حقەی شهد و شەکەرت آوی حیاتم
مردم بە بەدەن بینەوە بەو آوە حیاتم
آهوو کە دەکا جیلوە چ شیرینە نیگاهی
یەنی بە فدای غمزەی دوو چاوی سیاتم
سەودایی یە زولفی سیەهت نیم بە هەوایی
تا روژی وەفاتم بە فدای مهر و وەفاتم
بروانە چلون عکسی عذارت لەدڵی دام
بروانە بەدل سوو ختەی شوقی چراتم
ئەمانی
یارەب مددی سالکی ریی هاتو و نەهاتم

گەو جی قەدمی توبە هەموو توبی دڵ و دیدەم
هەر چەندی کە دوورم بەدڵو دیدە لە لاتم
سەر گەشتەی سری دەمی توم بەم روخە دایم
گویا کە دقیق ئەزمیری روژ وەختو سەعاتم
بەو رەنگە دڵم داوە بە سحری سەری زوڵفت
تا دل هەیە ئیمکن نیە لەو داوە نەجاتم
گرتوومی قبولای موژە بو خدمەتی ئەبرو
یەعنی کە (وەفایی) وەرە من قبلە نمانم

﴿ پێنج خشتەکی کوردی — وەفایی ﴾

ئەری ئەی بە زولف و روخسار صنمی چین ماهی تابم
دەمەکە و خەندەکەی نیگاهت ئەك و مەزەی شەرابم
من لە بەر نیگاهت یەمرم توسەری غمزەکەی جلابم
بلی پییم گولەی بەهاری لە تو تا بکەی جودابم
وەرەوە بە شەرتی جاران روژی سەد جارت فدابم
بە ویرانەی دل شێوادم شەبێ و واوەیلایە و روژ روژ
آوریك بەربوتە هەناوم دیدە دەر لە هەناسەم بوسو
بوومە ئەفسانەیولاتان شار بەشار ماڵ کوبەکو
خالی چاوو گوشەی ئەبروت دودینیان کردم لەسەرتو
یا بمکە پیری مەیخانە یا مریدی خانقات بم
توفرشتە و ملك و پەری گولدەم و گولبەز و دلبەری
لالەرەنك و فەرەنك و چینی شوخ وشەنگی خەتاو بەربەری

ئامك و نازەنین و شیرین

لەنیو منظردي دوو دەری خۆشە سەیري موجي بەحری

وەرە سەر چاوم عزیزم چ دەکەی لە دڵی کەبابم

ئەو شۆخە بە تاري زولفان زنجیري کردم دیوانە

روحمە روحی کیشاوم روح نیە لە روح بیگانە

آشکرا و دیار و مخفي دوور نیە نیزیکە جیرانە

غرضم چونکە پەنهانە وەرەزم لەو جسم و گیانە

بۆ دەردم مەرگ دەمانە هەر ئەزم بۆ خۆم جي ما بم

روحەکەم رووي خۆت بنوینە تا بەکەي کوشتەی نازت بم

دەمەکەت وە تکلم بینە تا نەمردووم هەمرازت بم

جاریکي بەکرم بفەرمینە بە فدای دەنگ و آوازت بم

مەیلی ئەبرۆي نوقەت نانیم غمزەدەی چاوەکەي بازت بم

من کە هاتم قبلەم گۆري یا خوا کافربي چ بلا بم

عاشق وا دەبي بەهەموو دەم چاو پڕآو و دلبرا و محزون

بي ى هەواي بشکی وپي نەيني غیري هو لەدەرون و بیرون

خاکي ريي دولبەر ودیزاني سورمەیە بو چاوي پر خوین

سەگەکەی ريي بازي لەیلی وەرە سەر دوو چاوي مجنون

دونیام ئەو روژە لی روونە خاکي بەر پیی آشنا بم

~~کوتم شاى دلسەواران مانگ و ورو ژن مشتری تو~~

~~دلی چاکي پاکی بازان بی بە داوي زولفی جادووت~~

بەزەییت ئەر هەبي یا ئەبي بەندەي بالاتم سەد شا بم
تو خودا دلم مەشکینە من کەوا عاشقیکی چا بم
سەرەکەم فیدات عزیزم وەرە زیز مەسە لە سەر دل
سەرە پای بەندی تو بە دلە مالی خوت هەنا بم
بە کەمەندي توەوە بەرم خوشترە ئەوەك رەها بم
کوتم ئەي شاي دلنەوازان مانگو روژن مشتری رووت
دلی چاکي پاکي بازان بي بە داوی زولفی جادووت
لەغمي وصالي روی تو جگەر وهەناوي من سوت
خوش بوو ئەودەمەوي گول بشکووت شەکردەباری لەیاقووت
لادە لیم (وەفایي) دەیکووت تو کەدا من شا بوت نا بم

* ئەو هەلبەستەي لە مدینەی منوەرە دا ناوە *

ئەی امام المرسلین شمس الهدي بحر الهمم
ئەی شفیع المذنبین خیر الوري مولی النعم
ئەی نصیمیکي گولی زار و شماعیکي روخت
شەوقي روژ و بدری تابان عطری گولزاری ارەم
ئەي لەشەوقي جنتي رووت اولیا و انبیا
روح لەسەر لیوت وەکوو پەروانە بو دیداري شەم
ئەی دەم و کولمەت دلیلی دعوي بوونە و نەبوون
ئەی بەروو بالات بەیانی مەعنی نوون و قلم

ئاسمان پیر بوو لەداخی خطی رووی تۆ شەو کە رۆژ
سەدچرای هەڵکردوە و نەیبوو سەوادی یەکرقم

تۆ بی و تشرىنى لولا سري ما زاغ البصر
تۆ و مقامی لی مع الله تۆ بی و نوری قدم

بی نەوام هیچم نیە هاتووم و محرومم مە کە
قەت لەدەرگای خۆی گەدا ناکانە دەر صاحب کرم

هاتمە بەر ئەبرۆت و ناموونیم لە سایەی خطی رووت
ئایەتە جی داخلی کعبەی بوو نابی ترس و غەم

دەست و داماني خەمي گیسووي تۆم بۆ عارضە
نا اومیه نابم کە من دەستم لە حلقەی کعبە دەم

من چلۆن محروم دەبم ئەی رحمةً للعالمین
دی صدای (لا تقنطوا من رحمة الله) دەمبەدەم

هات لسیمی خاکی دەرگات آوری دەردم دامرا
ذقت من ماء الحیاة ثانیاً بعد الهرم

چاوەکانت سەر خۆشن قوربان وتم مایل بە چیت
عکسی زولفی خستە سەر حرفی مدور یعنی دەم

کەوتمە خاکی دەرکی هاتن عکوزن خۆش بەو دەمە
قال رب البیت هات لا تقتلوا صید الحرم

زەوقی ئەبرۆ و شەوقی رووی خستمیە ناو زولفی و کوی
کعبە یە رۆژی مناجاتە مقامی ملتزم

یا رسول‌الله دەزانی تۆ کە شیتانە عدوت
هەم لەتۆش معلومە ئەمنیش امتی تۆم هەرچی هەم
کەی رەوایە غیرەتە بۆ تۆ کە فخری انبیای
دوژمنی خۆت شاد بفەرموی امتی خۆت دڵ بەغەم
داغی تۆم هەر پێوە بە سەدجار دەرم کەی دیمەوە
من سەگێکی تۆم (وەفایی) روو لەدەرگای کێ دەکەم

ئەو تاکەش ایی ویە :
قضای چاوت لە روحی من کەوی دەرم ئەتۆ خۆشبی
روحی خۆم بۆچیە گەرخۆم لە بەر ئەوچاوە نەمرینم

ئەی دڵ وەرە وشیاربە آوایە ریگەی عاشقان
عەوی جالی یار بە « « «
لەملاوە گریەی نای وئەی لەولاوە خەندەی جامی مەی
آور لە عالەم بەر دەدەی آوایە ریگەی عاشقان
جاریك لەچاوان بکرە خەو بگری بەنالەی نیوە شەو
تابیتە دەر خورشیدی نەو آوایە ریگەی عاشقان
سوزی دڵ و آهی دەروون زووخاوی جەرگ وموجی خوین
خوینی گەش و فرمیسکی روون آوایە ریگەی عاشقان
تادڵ نەسووتی دەمبە دەم فانی نەبی سەر تا قەدەم
پەروانە قەت ناگاتە شەم آوایە ریگەی عاشقان

تا چاو ودڵ خوێن بار نەکەی فطای هەموو اغیار نەکەی
لکري وصالی یار نەکەی آوایە ریگەی عاشقان

گەر دڵگوشا بای سەبا شرحي دڵم بۆ گوڵ ئەبا
عمری عزیزم چوو بە با آوایە ریگەی عاشقان

عاشق دەبێ مەستانە بێ خاکي دەری مەیخانە بێ
ساقی لە ڕکن جانانە بێ آوایە ریگەي عاشقان

سرو تا دەڕووتم سەر بەسەر خوێنین دڵە جا نوو جیگەر
جسمیکە بێ اسم و اثر آوایە ریگەي عاشقان

دیسان لەسەر عهدی الست جامیك لە جانان بگرە دەست
هەر تا ابد مخمور و مەست آوایە ریگەي عاشقان

دیوانە و سەودا سەرم گوزراوی غمزەي دولبەرم
دل پڕ لە ایشی نەشتەرم آوایە ریگەی عاشقان

چاوم بە سوزي دڵ تەڕە دەریای آو و آورە
مطرب بڵێ ساقي وەرە آوایە ریگەی عاشقان

پەروانە خۆي آویتە بەست فەرموي چرای مخمور و مەست
وصلم بە سووتان دێتە دەست آوایە ریگەی عاشقان

بولبول دەنالیني حزین گوڵ دێتە خەندە و پێکەنین
بگری بەسوزي آگرین آوایە ریگەی عاشقان

چي وەك (وەفایي) بەندەیە لەو باغيدڵ گوڵخەندیە
بۆ جامی خضري زوندەیە آوایە ریگەي عاشقان

ئەری ئەی وصلی گوڵزارت حیاتی جاویدانی مـن
ئەری ئەی چاوی بیمارت طبیبی میهرەبانی مـن
بە عیشوەی زولفەکەی توٚمدا هەموو صبرو قراری خوٚم
لە نەشئەی چاوەکەی توٚچوو هەموو تاب و تەوانی من
سەری زولفت چییە عمری دریژم طولی آمالم
قەدی بەرزت چیە سەروی چەمەن رووحی رەوانی مـن
لەگەل آوی حیات چبکەم بە توٚیە زیندەگی رووحم
مسیحا بوٚچییە قوربان ئەتوٚی آرامی گیانی من
لەداخی خاڵی سەر لیوت دڵم پر خوین وخوینـاوە
کە هیندو زادە بوٚتە محرمی رازی نهـانی من
لە تیرەی حکمتی زاری بە عکسی زولف و چاوی کەوت
چ زوو شیوا بە جاریك باوە عقلی نکتەسەنجی من
دوعای ردو قبولی دەر حقی زولف کرد و گیرا بوون
الهی تیك بچی عمری دریژی باخەوانی مـن
کوتم کوا حسنەکەت عنبر فروٚشی زولفەکەت فەرموی
حبش اسلامی داگرت تیکچووە دەورو دوکانی مـن
بە داخی زولف و خاڵی توٚ قطارەی لیوتە فرمیسکم
خیاڵی چین و ماچینی لە سەر دا کاروانی مـن
لەسەر چاهی زەنەخدان هی و دەچی رحمی نیە زولفت
فەرەنگە روٚژ پەرستە کافرە زیندانەوانی مـن

له کن تۆ هات له چەرخي هەفتەمین رابردوو نەمزانی
عجب مام بۆچ نەگەییە عالمی بالا فغانی من
ئەگەر مجنونی تۆ نیم لیلەکەي بی میله کەم بۆ چي
له هەر کوچیك و بازاریکی دایە داستانی مـن
نەخۆشي چاوەکەت خوینی (وەفایی) بۆتە دەرمانی
فدات بم زیز مەبە بمکوژە دەردت بی له گیانی مـن

لەو رۆژە کەدوور کەوتەوە سایەت له سەری من
سووتاوە له تاوت هەموو گیان و جیگەري من
جەرگم هەموو لەت لەت بوو بە سیلاوي سرشکم
چیکەم کە بەدەریا چوە لعل و گوهەری مـن
دەیفەرموو لەسەر خاکي دەری خۆي کە مني کوشت
جنەت بەسە بۆ خوینی شهیدی نظری مـن
قەت وا دەبي خاکي دەري تۆ تاجي سەرم بي
ئەو دەوڵەتە بۆ من نیە ئەی خاك بەسەري مـن
زولفت کە وەکوو شامي غریبانە لە و یدا
حالی چیە داخوا دڵە کەي دەر بە دەري مـن
وەك بولبولی شەیدا بە هەزار نغمە دەناڵیم
جاري گوڵەکەم گوی بدە ناڵەي سحري مـن
دیم هاتە عیادت دەمي پر خەندە بوو یمنی
روح و دڵی بیمارە دەواي گوشەکەري مـن

زولفت مبي جذبي دلم بوّيه بروّی توّ
كافر بوه بوّ قبلەي من راهبەري من
بي نووره دلم هينده له سەر يەك مەشكيله
روو وا بكه شەوقيك بدريته فەنەري من
خوّش بەودەمه ساقي له دەري مەيكەده فەرموی
ئەو جامه له من بگره (وەفايي) بەسەري من

ئەو چاوانەی وا خماری نازن
بە ايما ايمانم دەخوازن
هاتەدەر وەك روّژ شای شەكەر ليوان
غمزەكەو رەمزی تورك پيشي تازن
زهرەي يغما كرد مشتري كيشا
خرنكەي خرخال جرنكەی بازن
قفسي بەدەنم تەنك و تاريكه
بازي دل مورغي گيان وا له پەروازن
دەستي هينا دەر پيي له سەما دا
چاو مەستن چاو بەستن ياسحر سازن
فەو بەهار نوّبەي شكوّفەو گوّلشەن
ياخونچەی دوگمەي سينگەكەی وازن
بە نسيم بشكوت باغچەی سيوان
يا بە آهی من دوگمە دەترازن

نازانم بۆچ وا رووح و دڵ کەوتوون
فرقي خوبناون جي داغي گازن
یا کوشتەی غمزەی ئەو چاوانەن
یا رەنجەي پەنجەي شەهین و بازن
مري زاری تۆ من بەکەس نالیم
رەنك زەرد ئەشکی آڵ هەردووغمازن
ئەوانەي عاشق بە چاو و زارن
تا هەن سەرخۆش و محرمي رازن
مطرب و دەنگخۆش دەم بە دەم گۆیان
بولبول و قومریان نغمە پەردازن
دڵ دەنالیني رووح لە شیوەندا
قدسي و انسیان چەند خۆش آوازن
ئەمن و تۆ بەو روخ گەنجي پەنهانی
قەلەم تۆق و کل بەربەن و بازن
(وەفایی) نازی بە تاي زوڵفت
سەراپاي اعضایي ماران گازن

ئەي پرتەوي حسنت هەموو رەنگی گوڵە باخان
نشئەي نظرت شەوقي دل و ذەوقي دەماخان
ئەسماء و صفاتن بە تجلا لە وجودم
یا شەو بوو کە تۆ هاتی لیمت سەرده چراخان

تو هاتیه گولشەن بە سەر و زولفی بلاوت
زور بی ئەچوو رویی لە چەمەن لالە لە داخان
ئەو کولمە کە آسایشی سەد دائرە زولفە
گول شوقی بە ئەو داوە چراخانە لە باخان
سوتاوە دەرووننم وەرن ئەی مطرب و ساقی
تو لیدە لە تەنبور و ئەتوش پرکە ئەیاغان ۱
سەد نەشتەری غەزەت لە دلی دام کرمەت کرد
قانونی حکیمانە بپرسن لە ئەساخان
زولفت بە هەناسەم کەییە سینەیی بازت
زستانە گولستان بووە بی بەستەی زاغان
چارەی نیە دیوانەیی رووی تویە (وەفایی)
سەد سال ئەگەر بی بەیە بەر پیرو وەجاخان

گولیکم بوو لە دونیا دا شکوفەی باغی رەعنایی
لە داخی پەر چەمی شیوام لە نیو بازاری ریسوایی
وەکوو بولبول بەروحو دل شەرو روژ بوومە سەودایی
هەموو عمری عزیزم چوو لە سەر خەندیك بە خورایی
بە جاری مالی ویرانم ئەوەیشم چوو ئەمەیشم چوو
ئەمن وەك پەرچەمی جانان ئەمن وەك نەرگسی یارم
لە لایی خاو و سەر گەردان لە لایی مەست و بیمارم

---

۱ ئەیاغ = پیالەی مەیە

بەلا بگرم بنالێنم کەوا تێکچوو سەر و کارم
دڵم دانا لە ڕوی دولبەر نە دولبەر بو نە دڵدارم

بە جاری ماڵی ویرانم ئەمیشم چوو ئەویشم چوو

گوڵێکم بوو لە باغی دولبەری دا ماهی کەنعانی
دڵێکم بوو لە ریزەی عاشقان مجنون بە سوتانی
دڵی بردم فریوی دام بە ماچی لیوی مەرجانی
ئەسیری التفاتی سەر زمانی بووم و نەمزانی

بە جاری ماڵی ویرانم ئەمیشم چوو ئەویشم چوو

بە آوی چاو بە خوینی دڵ بە سەی روحی شیر یەم
غەزالێکم لەداو خەت آفتی دڵ غارتی دینم
هەتا چووم چاوەکانی ماچ بکەم ناوێکی بێ دینم
لە دەستم چوو وەکوو دڵ بوو بە مایەی شیوەن و شینم

بە جاری ماڵی ویرانم ئەمیشم چوو ئەویشم چوو

خوداوەندا خوداوەندا پەشیمانم پەشیمانم
بە کاوی آخرەت نایەم عجب آلودە دامانم
بە باری معصیت شەرمەندە و چاو پڕ لە گریانم
ئەدەم بوو نە دونیاگەر نە کیشی خەت بە دیوانم

بە جاری ماڵی ویرانی ئەمیشم چوو ئەویشم چوو

(وەفایی) من شەهێنی قەوی چاو بازانی شاهان بووم
ئەسیری دەستی گوڵدەم سەرو باڵای ماە روویان بووم

گەهي بولبول گەهی توتی گەهي مورغي غزلخوان بووم
بە اميدي مەنزو دوور لەچاوم پيري كنعان بووم
بە جاری مالی ویرانم ئەمیشم چوو ئەویشم چوو

﴿ سەودای کوردستان ئەوغزلەي لە بەیروتی بەوەفاي کوتوە ﴾

سەرا بستانە خەرابستانە ایمرو
بەهاري عيشي هەر زستانە ایمرو
بە زەردی پایزی رەنگم دیارە
بە خالی رووتە تاوستانە ایمرو
زیاني عمرەکەم بێ تۆ زیانە
گولستان بۆم بە خارستانە ایمرو
تەواوي زیندەگاني بێ وجودت
سەرابا وەك قومارستانە ایمرو
کە نارستاني عشقت بۆ تجمل
ئەویستا نوعی شارستانە ایمرو
هەتاوی خاکی گەرمیندت بە من جێ
لە بۆ من هەروەکوو کویستانە ایمرو
گولی من بێ نظیرە تۆ تەماشا
ولایەت باکي باغستانە ایمرو
خەدەنگت کاری ئەزماری بە میقات
هەموو میشە و چلەرستانە ایمرو

(وەفا) مطلوي بەيروتە بەرووتي

هەنیوی شاري کوردستانە ایمرۆ

شهیدي خەنجەرت ئەو رۆژە عمری جاویداني بوو
بەلی پەروانە خۆ سوتاوە ئەرکی زیندەگاني بوو

لەبەر تأثیری خەندەت من کەسووتام بۆدەمە زافیم
بەلای خەمەني من هەر چي بوو برقي یەماني بوو

بە تیري خۆ لە عالەم بۆوە چاوت ئەی شهیدت بم
لە ... خوی ئەو فەرەنگي‌زادە عیني یاڵەواني بوو

بە بەدمەستی دەرسیم بیتە دیواني خودا فەریار
کەمي وەك من شهیدی چاوەکاني نکتەزاني بوو

سەر و مالی بەبیدادی حبش یاماڵە ئەی سەد حەیف
شەهي حوسنت کە داتم چەتري سونبل سایەباني بوو

بە خواري هەر وەکوو پەروانە من سووتام‌و نەمزاني
ئەوەی ایعەي لە داو خسمت التفاتي سەر زماني بوو

لەبي گول زاری گول ئەندامي گول روخساري گول بەرگول
هەتا کەی من بلیم سەر بەستە جلادم فلاني بوو

لە من ئەو رۆژە معلوم بوو کە کعبەی دین و دل گیرا
کە وەك نابووري هیندوو لەشکري ئەگریجە ساني بوو

بە هەر سحریکی بوو هەروەك (وەفایي) کوشتمت آخر
بەتیر ئەندازیي نازت ئەگەر خۆ میهرەباني بوو

من یزم روحی شیرینم لە من بۆچ وا کەناری تۆ
وەرە سەر هەر دو چاوی من کەسەروی جویباری تۆ

لە سەر چاکی گریبانت صبا شیت بوو وەکیوان کەوت
کە ریی کەوتە خەیابانی گوڵ و باغی هەناری تۆ

نەخوشی چاوەکانت بووم و خەندەی تۆ صبووری دام
شفای بیماری خۆت دا گوڵ شەکەر باری لەزاری تۆ

لە لایەك تارە داوی دڵ لەلای مارە قصدی سەر
چ سیحریکە عجب ماوم لە زولفی تار و ماری تۆ

خەطت هینا جمالت بی نەما کوا رونقی خالت
فەرەنگی هات وکعبەی گرت وەمەدی چوو لەشاری تۆ

رەگ و ریشەی دڵم هەردەنگ ونالەی عشقی تۆی لی دی
بلی مطرب وەرە ساقی سەرا با بۆ وەمە تاری تۆ

بە چاوت کەوتوم بۆ زاری تۆ آگر لە من باربوو
سوپەندم هەر بووتیم چاکە من بۆ چاو و زاری تۆ

کونم شیواوە زولفت چاوەکەت بەڵکو علاجم کا
اشارەی دایە و رۆیی بە داوی داغداری تۆ

نەخوشی چاوی تۆم بێهودەیە دلدا ویی خالت
بە افلاطون علاجی نایە بە خوا دەردە داری تۆ

جمالت آهی من گرتی خەتی سەوزت بەسەر دا کەوت
چەمەن رابرد و سەرما هات وتیکچوو نەو بەهاری تۆ

نیگامی کرده من هەستاو زوانی خستە روی فەرمووی
قیامەت هاتوو روژ گیرا (وەفایی) هەر خاری تو

بە چاوان غەمزە و ایما مەفەرموو
بە قتل عاشقی شەیدا مەفەرموو
ئەمن کوشتەی جمالی تۆم منبزم
لە باغی جنت المأوا مەفەرموو
کەتو موو سونبول و روو آفتابی
لە حسنی طلعتی لیلا مەفەرموو
دەلین فەرمووتە بکوژی بە ناحق
کە تۆ سلطانی حسنی وا مەفەرموو
دوو چاوم دوور لە تو توفانی خوینە
لە موجی جوششی دەریا مەفەرموو
دەمت وا بینە قبلەم تۆی طبیبم
بە تشریفی دەمی عیسی مەفەرموو
من و یەك لحظە شەو آرام و طاقەت
لە دووری ماهی شەو آرا مەفەرموو
بو خوت بکوژە نەك بەو چاوە مەستە
بە جلادانی بی پەروا مەفەرموو
(وەفایی) عاشقی ئەندامی تۆیە
شهیدی قامەتی طوبا مەفەرموو

ئەي مایەی ساد فتنە بە دوو نــیرگـسي جادوو
ئـەي حلـقـەی زولفـت رەسەني گـەردني آهوو
ئەی دەستـە گوڵی باغي بەهـەشتي بە مـلاحـت
ئـەی پوستـە دەم و سەرو قـەد و سلسلە گیسوو
خط سەر شکەني زولـفي لە آزاري دڵان کرد
گـەر تربیـتي داوە فەرەنـگ چـين بە خەتا چوو
روژ بووە کـزەي با لە خیابانی گوڵاندا
زولـفي بـە هـەنـاسەم کە لە سەر عارضي لاچوو
فـەرمووی وەرەزم لەو غمزي پر مرضي تو
رازي مرضي چـاو کە پرسیم لە نـەرەسطـو
خەندەي دەمي تو بویە شفـاي دەردي دڵانە
پەروەردە لە گـەل گوڵ شەکەرە گـەوهەری لوولوو
ئەو خاڵە چ شیرینـە لەگـەڵ حلقەي زولفـت
نـەمـدیوە سهـیـلی سقمزی بـیـنـە تـەرازوو
تو رەنجـە مەبە کوشتني آسـانـە (وەفایي)
بەو غمزە اشـارەت بـکە بەو چـاوە بـفەرموو

لحـەت بـە صـفـا نـیـوەيي ماهـیـکی تـەمامـە
دڵ عاشق و سەوداني ماهـیـکی تـەمامـە
حلقەي سەری زولفت لە دوولا چەتري عذارن
دەوري وەرەقي لالە و گـوڵ عـنـبري خامـە

بۆ قەتڵی دڵم بۆتە دوو صف لەشکری موژگان
دوو نێرگسە فەرماندەرە سلطانە نیظامە

پێم گوت وەرە بۆ خوت بە دەمی ئەگوژە فەرمووی
ئەگەر نییە ئەو امرە لە سەر چاوی سیامە

ئەو روژە کە دیم طرە لە سەر مێنبەری خاڵت
زانیم ئەوە بوو چبنی دڵم دانەو دامە

بەو پەنجە کە رەنگی دڵە ساقی کە ئەتو بی
پەیمانەی زەهرم بدەیەی عینی شفامە

بۆ کوشتنی من دەست مەدە خەنجەر بە فیدام
لەو خونچە گوڵی وەک دەمە یەک خەندە تەمامە

من طالب و دڵ رەهرەوی نێو ظلمتی زولفت
خاڵت خضری زیندە و رووت آوی بەقامە

فەرمانیە ئەو ماهە تەمامە وەرە قوربان
قوربانی سەرت بم بە دڵ ئەو ماهە تەمامە

پێم گوت بەنسیمی سحری یەیەکی (وەفایی)
مروەت نییە گوڵ هێندە لە سەر جەورو جەفامە

گوڵ پێ کەنی ایمشەو بە دەمی بای سەبا دا
فەرمووی یەعنی بەعنی کە جفا عینی وەفامە

مطلب نییە شیعر و غزل و بەیت و قصیدە
منظوری (وەفایی) کە لە گەل کاکە سلامە

له سەر چی لیم زیزی چبوه چ قەوماوه
دەمم له رووی تو دا کعبه نه روخاوه

نه زوانی جادووتم نه خالی لای رووتم
منبزەکەم بۆ چی ئسامنت وەلا ناوه

چ بەرق و بارانه چ گول بەهارانه
چاوم له بەر خەندە ئەگەر نه گریاوه

چ کیوه طوریکه چ شعله نووریکه
شەب به هیچ وەختان نه گور راوه

به غمزه کوشتومی به شیوه گرتوومی
دەشلی (وەفا) مەگری شهید نەشوراوه

مەمکوژه تو گەردنی خوت زوو له زولفان دەرخەوه
ئەی سنارەی صبحدەم ایشوکه زوو تر دەرکەوه

تاقەتم چوو آرەقی گەردنت به زولفان ون مەکه
ئەی سەبای صالحان ئەتو بکەی ایشو زوو رو ژ بیتەوه

سوت بووم خومدا بەنای زولفت دەمیك آسوده بووم
رووت نیشاندام و له سایەی تووه آورم گرتەوه

زولفت ئەفشان کردو پەنهان بووی و دونیات کرده تەم
خوت وەدەرنا عالەمت سووتاند و آورت کردەوه

با بە هەوای پاییوٚسیت عمری مـن کوٚتا نەبی
مەیخە پشت گوی مەرگی من بی زولفەکانت بەردەوە

زولفت لادە با دیار بی جاعلی لیل و نهار
رووی وەدەر نا تا بزانن فالق الأصباح ئەوە

اولفەتی زولفت چیە قوربان لە گەل روخساری توٚ
خوٚ بە هیچ دینیکی نەبوە کفر و ایمان پیکەوە

هاتە سەر خەندە کە من سلطانی حسن و دولبەریم
غایەتی صورت نمای روٚژی جمالی من ئەوە

بای صبا بزنم گوشا بوو یا ئەتوٚ بووی خوٚت نواند
یا نە رضوان دەرکی گولزاری بەهەشتی کردەوە

من لە بەر عکسی نیگاهت کەوتم و هوشم نەما
چاوەکەی توٚ هەر نەخوٚشە یا نە سەرخوٚشی خەوە

خارق العاداتی زولف و خال و خەندەی زاری توٚ
مشك و عنبر شەهد و شەکەر لعل و گەوهەر پیکەوە

ئەو رەسیدەی نخلی بالا شرحی حرفی وحدەتە
نور و نگبەت نار و ظلمت نار و جنت پیکەوە

وەك سەری زولفت دەبی کی بی حسابی تیك نەچی
گەر بە ناز توٚبی یە پای محشر بە چاوی مەستەوە

جیم لە اومیدی بەهەشت و ترسی دوٚزخ داوە من
دوٚزەخی من هەر فراقە جنتی من هەر ئەوە

ایوەکەت عەرم بووو شەرطت کرد بەدڵ جارێکي دیش
وەختە بوٚت بمرم وەرە عمري دروبارەم بي بدەوە

خوٚش بە ناز رامەبرە توٚزە التفاتێکت هەبێ
داد خوا زوٚر کەوتوون نەختێ مەمەندت بگرەوە

تا في نەبروٚت دەرخە شادم کە هەتا قوربانی بم
جیژنی قوربان چونکە شەرتي دیتني مانگي نەوە

داخوا چبکا پاش خط و خالان صفی موژگان بە ناز
لەشکری موژگان ئەواو هات و فەرنگی پێشرەوە

آمو ناڵەی بي قەرارم عالەمي خستوتە جوٚش
گوڵ بە ناز پەروەردە بوو ئەیدل دەمێکي بسرەوە

من لە سەر خاکي دەری یاری سفەر کەردە نەمام
تامرم اهلی بەهەشتم گەر زیانم بیتەوە

توٚ هەتاي بەو دەمە روحی (وەفاییت) ژیاندەوە
تا قیامەت کەس نەلی هەر بیکە توٚ خوا هەمتەوە

غمزەدەی خوٚتم نیشانەي تیري موژگانم مەکە
عاشقي رووتم عزیزم تیرەبارانم مەکە

بەس دڵم بشکێنە بەم ئەبروٚیە بوٚ ماچي دەمت
مەمەمە بەر تیغو لە سەر هیچي لە گریانم مەکە

عاشقي نازیکی توم تا بەس بە آەو ناڵە بم
بولبولم پەروانە نیم و حەز بە سووتانم مەکە

دڵ بەمن ناکا لە بەر آوری دەروونم دێتە جۆش
تۆ کە سووتانت نەدیوە منعی گریانم مەکە

چیم لە ئەبرۆت داوە من پابەندی زولفم لێم گەڕێ
کافری عشقیم و بەقسەی خۆت مسلمانم مەکە

مەدە بەر تابووری موژگانت هەتا کوو غمزە بێ
یا بە جاری بێ‌کوژە یەخسیری تورکانم مەکە

مەند کەرەت کوژراوی یارم لێم مەپرسە ئەی طبیب
دەردی یارم خۆشترە بێهوودە دەرمانم مەکە

پەنجەکەی پاکی لە سەر خوێنی (وەفائی) بۆتە گوڵ
دەمکوژی پێشم دەڵێ آلودە دامانم مەکە

تا خەندەی گوڵ کاشفی اسراری نیهانە
زارت لە تبسم نەکەوی قەت لە زەمانە

زولفت چیە وا تا بەری پێ حلقە بە حلقە
یانە شەوی هجرانە کە زیندانی دڵانە

تۆی پێ دەکەنی ذوقی دڵانە بەهەنانە
یا عطرە دەباری اثری باخی گوڵانە

قولابی موژەت گرتی رووی کردمە ئەبرۆت
یەنی کە ئەوە قبلەنمای اهلی دڵانە

تۆ رۆژی درەخشانی و من شەو وەکوو زولفت
سەرگەشتە لە دووی تۆ دەگەڕێم خانە بە خانە

گریانی دلانە لە سەر ئەو زولفە بە روو دا
یا نالەیی مورغانی پەریشانی دلانە

باعث بە جودایی لە بەهاری گولی رووتە
بی رەنگیی رەنگم کە وەکوو رەنگی خەزانە

بولبول وە زمان کەوت بۆ خوینی جگەریی من
جاریکی نەپرسی کە چ فەریاد و فغانە

حەیرانی برۆ و خالی لە رووی تۆیە (وەفایی)
بۆچی حرم آتەشکدەیی پیری موغانە

روحم بە فدات ئەی گولی گولزاری مەدینە
لطفت هەبی روو وا بکە منظوری مەدینە

لەو جیگە ببینە شرفی قرب و مقامت
لطفت هەبی ببەخشە وەرە جرمی مەبینە

دەرمان مەکە هاتومە حکیمی هەموو دەردان
دەرمان بکە جەرگم کە هەمووی کۆنە برینە

عمریکە دەنالم بە اومیدی گولی زارت
جاریکی بفەرموو کە چ هاوارە چ شینە

فرضاً هەموو دونیای من و عمری خضرم بوو
بی جنتی رووی تۆ چ حیاتیکە چ ژینە

احسانی گول و خاکی دەری پاکی لە چاو دا
بۆ بیکە فلك تا هەیە چاوی لە زەمینە

وەوشەن بکە چاوم بەگلی خاکي دەري خوت
بەو مزتە فەرشي قەدەمت عرشي بەرینە
زولفت لە دوو لا شاد و گوشادن بە جمالت
کوا اهل شمالی هەموو اصحابي یمینە
موقوفي نیگاهیکە بفەرموو بە ترحم
زەنگاویە آوی نیە آوینەي سینە
پا بەندي اشاریکە دەریکەي لە دەروونم
خود بیتی و بخل و حسد و نخوة و کینە
بەو خال و خەت و صورەت و گیسووي هەیە حەقیە
مانی کە پەریشاني صنمخانەي چینە
نایدەم بە هەموو روتبەی بالا لە دوو عالم
جاریك بە (وەفایي) کە بلی کلبي امینە

بەم رووەوە مەیلی گولستان مەکە
هەتکی گول و خونچەیي خەندان مەکە
گیاني عزیزم بە سەری زولفی خاو
یوسفي دل چي دی لە زیندان مەکە
دل مەدە زولفت بە تەمای کوشتنم
یاري
گول شەکەری زار و عذاري دەوي
طفلی دلم هیندە لە گریان مەکە

حەيفە لە سەر خاڵی دەمی ئەی خضر
آرەزووی چەشمەیی حیوان مەکە
طوطیی دڵزار قسەی زارتە
منعی لە قووتی شەکەرستان مەکە
خاڵی (وەهابی) گوڵە با تیکنەچی
سونبولی زوڵفیدە پەریشان مەکە

خەرامان بەو سەر و زوانی پەریشان چیهرە بنوینە
لە گوڵ رەنگ و لە سونبول بۆ لەسەروان جلوە بستینە
شەهیدی شوقی ئەبرۆی تۆ بە جنت شاد و آزادن
ئەتۆ قیبلەی مرادانی دەمیکی رووت وەها بیننە
خاڵی لیوت بۆسەیی بەو چاوە کافر
ئەتۆبی ساقیی کوثر دلم بەو جامە مەشکینە
بە زواف و رووی گوشاد جاری بپرسە حاڵی شیواوم
دەمیك شەکەر بدە سونبول بە بادە گوڵ بباریننە
دەمم هیناوە بۆ لیوت بەڵا زولفت رضای لی بی
وەکوو قەنادی خۆش سەودا بەزوو زوو بیدە بستینە
زەدەی چاوم لە لیوی خۆت شفام دە بەس بە رقدا جۆ
بە قطاریك آوی حیوانت نەخۆشی خۆت مەشیوینە
ئەگەر سەد رووح ودڵ بینم مرادی من رەوا نابی
لە بی لعلی بەمن نادا دەزانی رووح چ شیرینە

له ئەنفاسی سحر ئاهی بنزمی ئەی چرا جاریك
مەئامەی عاشقانت تیژە مەلی پەروانە بێ خوینە

دڵیکی چاك و پاکی بێ دەوی وصلی روخ وزولفت
خودا شادی بەشانەی داو صفای حسنت بە آوینە

لەسەر محرابی ئەبرۆی کەوعە زولفی داصیە پەر غمزە
بە جلادی دەکوت مرند حلالە خوینی بۆ یەلە

سەری دانا لەسەر ریی تۆ بەشوینی زولفی تۆدا چوو
(وەفایی) آخری خیری دەمیکە بێ سەرو شوینە

حریقی آوری دووریم داغداری زولفی جانانە
ئەگەر با یەك لەلای قبلەم نەیە حالم پەریشانە

نەسیمی صبحدەم قوربانی نشئەی تۆزی ریگات بم
زیانم ببینەوە رابەرە بەو باغ و گولستانە

ئەمن وا لیرە و روحم لە خاکی پاکی بطحی دا
غریبم بێ کەسم روح و دڵم سوتاوی هجرانە

ئەگەر دەریای آور بێ ئەگەر طوفانی خوین هەستی
بە سوز و گریەیی زارم بلی یەو ماهی تابانە

بەغەمزەی چاوەکەی مەستت هەمووجی نشتەرە جەرگم
بە موژگانی سیات قلبم سەرا سەر جیگەیەیکانە

بە تاری زولفی گولناری جمالی تۆیە روز و شەو
سەرم دەو بەندی سەودایە دڵم سەر گەرمی سووتانە

دڵم سەوداسەرە جانم پڕ غەوغایە نازانم
نە داخی تاپی زولفانە نە دەردی وردە خاڵانە

نە خاڵت روحی پێم دادی نە قلبی دانەی زولفت
عجب ماوم دەڵێی دەورەی فەرەنگ و کافرستانە

بەشەوقی رووت لە حلقەی زولفەکەت واآە و نالەی دڵ
لە صبحی کاذبەی شەودا چریکەی مورغی خۆشخوانە

شهیدی تیغی ئەبرۆتم بە جذبەی خاڵەکەی چاوت
مقامم قاب قوسینە لە سایەی پیری مەیخانە

هەموو عالم بە دیدارێکی تۆ قوربانی ئەبرۆتن
مەگەر تاقی برۆت قوربانی هلالی جەژنی قوربانە

عبادتخانە بەرهەم بوو بەنشئەی قبلەکەی ئەبرۆت
لە سایەی چاوەکانت ماڵی کعبەش بووبە بوتخانە

خەتی هات زولفەکەی لەرزی لە سەر خاڵی سیا گۆیا
حبش بۆ چین لەتیلیدا کە رۆم وهیند شەریانە

بە ناز رووی کردە محرابی برۆ و موژگانی پێی فەرموو
کە تۆ لطفت هەبێ قوربان خەراباتیش موسولمانە

بە آە و گریە بۆ سەیری جمالی چووم و پێی فەرموم
تەماشای باغ و گوڵشەن بۆ چییە بەو باو و بارانە

(وەفایی) دەردی بێ دەرمانی ئەو چاوانە نازانم
هەبلاکی تۆیە یا نە خەستە گیانی دەستی یەریانە

ئەلا ئەی ساقیی مەستان بە حەقی پیری مەیخانە
بە گەردش بێنە جامی مەی بە یادی چاوی جانانە

ئەمان ئەی مطربی مجلس بە حەقی ناری روحانی
بەلا بی نەغمەکەی سازت کە آوی آوری هجرانە

ئەتۆمی ئەی روحەکەم ساقی ئەتۆی ئەی عمرەکەم مطرب
پەیاپەی لێدە چەنگ و نەی دەمادەم بێنە پەیمانە

بە تیری غەمزە بەلاوێنەوە زولفم لە گەردن کە
بە سەر هاتوومە مەیدانت بە دڵ بوت بوومە نیشانە

لە شەوقی تۆیە سەر مەستیە بە ذوقی تۆیە یا بەستە
ئەگەر عارف لە کعبەی دا ئەگەر کافر لە بتخانە

لە شیرینی جمالی تۆیە روژی روونی لیلا بی
ئەگەر فەرهادی سەرگەردانە گەر مجنونی دیوانە

ئەگەر شوقی جمالی تۆ نەبی من مەست و نازانم
لەبەر چی بۆنە بولبول گولچرا بوچ بۆتە پەروانە

دەمێکە مەست و بیمارم دەمی بێهوش هوشیارم
چکەس نازانی دەردی من مەگەر ئەو چاوە کالانە

دە هەر حلقەیکی دا سەد دڵ گرفتارەوەدەنالێنی
سەری زولفت پەریشانە مەگەر زنجیری شاهانە

هەناسەی عاشقان با نەتکری بی مروەتی ناکەی
بترسە ئەی گولی نامك بەدەن لەم بای زریانە

ئەگەر زولفت وەکوو من عاشقی رووی تۆ نیە بۆچی
سەراپا تێکچوە کەوتۆتە بەر پێت دەست و دامانە
ترازا دوگمەیی سینەی بە یاری زولفی هات غەمزە
بەیان بەر بوو لە لای چین باخبرن تیرە بارانە
(وەفایی) بۆ گولێکی سەرو بالا شێت و شەیدایە
وەکوو قومری دەنالێنی وەکوو بولبول غزلخوانە

دەمێکی مەستە بێ قوربان جمالت عالم آرا کە
بزانن غلغلی طوبا باغی جنت خار و خاشا کە
ئەگەر رەنجیدە بووی جانا لەو ویرانەی دڵی تەنگم
وەرە سەر دیدەنی چاوم تەماشای موجی دەریاکە
لەعینی آه و سوز و گریە زولفت هاتە تاراجم
شەوی پر برق و بارش رۆژی هیندوی دوزد و ناپاکە
شەهیدی چاوی بازی پر لە نازی شاسواریکم
کە گۆی چەوگانی زولفی دائرەی خورشیدی افلاکە
دڵم شیواوی چاو و زولفتە بەو زارە چاری کە
کە ئەو بیمارە ماران گەزتەیە دەرمانی تریاکە
لە رووی تۆدا کە پەروایی شەهیدانی نەبوو چاوت
لە رۆژی حشری تا ترسی عجب تۆر کێکی بێ باکە
بە یادی رووم دەڵی بگری بە چاوم . . .
. . . .

لە فەهمی جەوهەری خەندەی دەمت عومرم چوو نەمزانی

کە سری حال و احوالی . . . .

لە قەتلی عالمی دڵ بۆ وە خاڵی رووت بەڵا بەس بێ

سەهیلی کاروان کوژ چی دەبێ بوو رۆژی روو ناکە

دەمی هینا دڵم کردە ئیشاری پێ کە نی فەرمووی

کە زەریکیش بێ ون نابێ (وەفایی) چاکە هەر چاکە

بریەندارە دڵم سەودا زەدەی زولفی دڵارامە

مەکەن مەنعی دڵی زارم کە وا بێ صبر و آرامە

بە ناز هات بۆ تەماشای شیوەنی دل پێکەنی فەرمووی

لە گەل گریەی صراحی نشئەی مەی خەندەی جامە

خطی هاتو بەسەر چوو غەمزەکەی تیری دڵاوێزی

لە نازبەی اهلی دل گیرانی رۆژ مشهوری ایامە

بەمەرگی من زولفت بەرم دا

تەرکی سەر کە اولی سوورو سەودامە

بە غەمزەی چاو و لطفی ئەو دەمە روحم وە بەر بینە

دەمی تۆ روحی شیرینن چاوەکەی مەستت مسیحامە

لە شوقی رووت دەنالینم لە سایەی گەردن و زولفت

گولستان بێ صدای بولبول نیە گەر صبحە گەر شامە

بە تاتا زولف و روی کردە (وەفایی) پی کەنی یعنی

شەکەر هەرلاز و عنبر هاو سەر و گول باغی بالامە

دڵی پڕ ئیشی مـن بۆیە وەها خوێناوی گریانـە
هەموو سینەم وەکوو شانە کچیکا ئیشی موژگانـە

بە زاری پیم گوت آخر بەردەباری تا بەکەی فەرموی
دەسادەی یەکوژن یاران کە ڕۆژی بەردە بارانە

بەلا گەردانی تۆم من ئەی بنازم خالی روخسارت
خایـلی آتەشی نەمرودە خطی پاکی ریحانـە

کە تۆ سلطانی حسنی بۆ بەدیار ئەبروتەوە ریت دا
لەبەر چاوت کە هینەدوو مالی کەعبەی کردە بوتخانە

طبیبی میهرەبان بی هوودە تا کەی دڵنەوازی من
وەکوو تۆ خۆم دەزانم هەستە بەخوا ڕۆژی گریانە

دەلی حالت لەبەیلی دیدە سۆزی دل چییە قوربان
لە دووری تۆ بلیم چی حالی من خنکان و سووتانە

ئەمن لەو شارە کوژراوی خەدەنگی نازە نیەنیکم
فەرەنگی طیلنتە کا فر دڵە ظاهر مسلمانە

بە هیچ لایێکی ناوێرم کە نیزیکت ببم قوربان
دەلی خۆ هەر لەمن دووی داوە حالی شەمع و پەروانە

دەخیل ئەی محرمی دەردی (وەفایی) خزمە تدبیری
کەوا ناچارە چاری نابی خۆ کوژرانم آسانە

دوور لەتۆ بۆ زولفە دڵ حقیە کە پڕ دەردو هەمە
بۆ عزیزی خوی هەموو کەس وا بەشین و ماتەمە

خالی سەر چاهی زەنەخدانت چ شیرینە وەلی
هیندویەکە تەشنەیی جۆباری آوی زەمزەمە
زولفەکەت گرتمی بیاضی گەردنت سووتاندمی
خوینی پەروانە بەدەستەی شەو لەسەر ئەستۆی شەمە
عشرتو عیشیزەمان ختمە لە سەر ماچی دەمت
هەر سلیمانە ئەوی دەستی بگا بەو خاتەمە
ساعدی امدادی پەنجەی دا بە فتحی دل کوتی
صەف شکینی قۆڵی گورجستانەفوجی پیاجەمە
. . . .
. . . . . . آ تەشین و محرمە
من دڵم بۆ ماچیکی چاوی بە زوانی دا کوتی
ئەی بەشیانم (وەفایی) مەستە سەودای بەرحمە

ئەی حسنی ازل دا نەفسی خۆت بنوینە
آوینەیی رووی خۆتە دڵی من مەشکینە
کەوتوومە شکەنجەی سەری زولفت بە تەمای رووت
یارێم کە نە کەی چووم بە تەلەسماتی خەزینە
عالەم هەموو رەنگینە لە بەر عکسی جەمالت
هەر رەنگە بە رەنگیکە هەزار رەنگ نوینە
چونکە صبی دەولەتی خندەی گولە باران
ئەیدیدە هەتا هەی بگری خوین بڕیژینە

چونکه شرفي قربي بقا را له فنا دا
ئەيدل وەرە تا زیندەوە بی خوت بمریته

سروتاوه دەرروونم وەرە ئەی بای بەهاري
زیندووم کەوە بۆنیکي لە خونچەی دەمي بینە

رابره بە دامان و خەیاباني یەخەیدا
نەختي لە گول و سونبول و نەسرین بوەشینه

ممکن نیه لەو چاوە نجاتي دلی زارم
ئەو مورغە بریندارە گرفتاري شەهینه

عیني کەرم و مرحمتە هەر چي بفەرمووي
لطفت نیه جاري بە جویندم بدوینه

دەمکوت بە خەتا قەت دلی خوم نادەمە چاوت
نەمزاني کە مەی فەصلی بەهار توبە شکینە

خوی داوەتە زولفت لە دوو لا گوشەیي ئەبروت
میزان کە دلان هیندە دەبا سوچي شەهینە

فەرموویە (وەفایی) بە دلی تۆبە وصالم
قوربان هەر ئەتۆي دل وەرە روحیش بستینە

ئەو زولفە دوو تایە چ تەلەسمیکە چ دامە
سوتاوە ئەوی پوختەیە بەو عەنبەرە خامە

دل کەوتە سەري زولفي لەبەر جذبەیي خالی
وحشي صبحي دانەیە وا بەستەیي دامە

دەستم بگري تۆ کە بە جامێکي صبوحي

بەو چاوە ئەگەر پادشەهي شامە گەدامە

شەیدانی من غەمزەیی ئەو چاوەیە باعث

سەر مەستي من جملە لە بەر نشئەیي جامە

لەو زولفە بلاوە و صفي موژگانە دەلەرزم

معلومە کە شەو لەشکري پەرگەشتە بەسامە

بۆ ماچي دەم و کوڵمە لەنێو پەرچەمي خاوي

لەو ظلمتە بۆ آوی بەقا نووري چرامە

حریکە دەنالم بە دل ئەو قەدگوڵە نەیکوت

ئەو بولبولە آخر بە تەماي میهر و وەفامە

بۆ کوشتنی ئەتۆ دەست مەدە خەنجەر لە (وەفایی)

بەر خونچە گوڵەی وەك دەمە یەك خەندە تەمامە

دلی دیوانە لە سەر زولف لە عالەم بەریە

قەت رەهایي نیە لەو داوە کە بەستەي پەریە

بێ وەفا گەر تۆ دەشمکوژي بە میهرم وەرە سەیر

دانەلێن عاشقي بێ میهرو وەفا سەر سەریە

تا لەبێ تۆ لە گوڵی بێ . . . .

بۆچ دەلێن ایدي صفر بەر بەري و بێبەریە

. . . .

غەمزە دەرمانیە بە یەکانی موژە نەشتەریە

بۆیە سووتاوم و هەم عاشقی بەد ناوم ئەمن
دڵەکەم غەمزەدەی غەمزە و نازی پەریە
روو بە ئەبروتە دڵم بۆچی دڵ ئازارە موژەت
اهلی قبلە عجبا را رەوشی کافریە
سەر وەکوڵزاری (وەفایی) کە لە گوڵزاری جمال
خەندە گوڵ گوڵابەریە هەم گوڵە هەم گوڵبەریە

دل دەناڵی دەم بە دەم سووتاوی ناوی فرقتە
بولبولە بێرووی گوڵ پڕ دەرد و داخ و حسرتە
چاو پڕ ئاو سینە پڕ ئاور دل بە دولبەر چاوەری
ئەیخودا دەردی جودایی چەند گران و زحمتە
روح لەسەر لیو چاوەریتم ئەی تجلای نوری طور
هیندە جاریك خۆت بەدل بلوینە مەرگم حسرتە
رەمزو غمزەی یەك نیگاهت قلبی کونکون کردوم
بومە جێی دەستریژی تورکان بۆیە جەرگم لەتلەتە
داغداری ئەلنی بالات با لە رووت محروم نەبی
من کەبلی وصلی جنت هەر چی اهلی وحدتە
روو شادمان نوجی دلان
قەت لە دۆزەخدا ابدنبین جنتین ئەو اومتە
چاوی یارم کوشتمی جذبەی بەناز هینامیە دەر
سەد کە بیمار و نەخوش بم بی کە لینی شەربەتە

فەت چ دەرگای وا نیە عالی بە شرطي بچمەوە
با هەزار جرم و خەتام بي یار لە سەر روی رحمتە

با حجابێکم نەمێنێ لادە تاري زولفەکان
تا بەکەي دل نامرادي وحدتە لەو کشرتە

گول بە دەم بای صباوە بي کەني خوشبوو جیهان
یا لە تأثیری هەناسەم عطری برقي خەندە تە

چاوەکەت هەر چەندە خەت هات و بە من روحمي نەکرد
آری آري مردم و نەو کیە هەر دوون همتە

من پەریشانم لە بەر زولفت بەروو دا کەوتووم
زولف و رووي تو سونبول و گول یا کە نور و ظلمتە

ئەو بوتەي سەودا سەري کردم بە زولفي بی مثال
چاو غزال بالا نیهال ئەبرو هیلال و گول خەتە

ئەو گولەی شەیدا دلی کردوم بە لیوی شەکەرین
عنبرین بو نەسترین موو لالە روو مە جبهتە

بو روخی تو روو بە ئەبرو وەکو موزەت دەستەو دوعام
ئەي چراي محرابي اهلی قبلە روژی رحمتە

بو جمالي تو وەکوو پەروانە سەر گەرداني تو م
ئەي چراي اسلام و کافر وەختي مەردی و مروەتە

مردم و نەمزاني ئەو آورەي مني سووتاند چ بوو
حاصلی صبر و سلوك . . . . . .

مردم و هەرگیز نەگەیمە قیبلەیی ناقی برۆت
آخر ئەی قیبلەی مرادان تابەکەی ئەم آزینە
یار ئەوا بیمی وصالی رووی دەگەڵ تۆ کردوە
جنەتی داوە بە رووح نامەرد (وەفایی) فرصەتە

ئەی صەبا تێك مەدە تۆ پەرچەم و کاکۆڵی گوڵە
زولفی داو دانەیە خاڵی موژەشی تیری دڵە
رامی دام نەبوو هەرگیز بە فنون دڵ بوە خوێن
گوڵە سەر مەستە غەزالیکە عجب وحش و مەڵە
چ بە ئەم نوختەیە کە وا بۆتە نیشانەی دەمی تۆ
نوختەی هیچە کەچی نیکتەیی سەد اهلی دڵە
دەمی خەندە و قسە ما چی دەمی هەرزانە بە رووح
دەم و خەندەی نوقلستانە قسەی ئەو نوقڵە
وەرە بنوارە دڵم ئەی گوڵە بۆ زاری گوڵت
بولبولیکە چ حزینە چ لە گریان بە کوڵە
قەت بە دڵ یاری (وەفایی) نەبوو حەیرانم ئەمن
دڵ کە مەعلومە یەکە بەس گلەیی بۆچ دوو دڵە

بە ماچی گیان دەبەخشی ئەی مسیحای عصر بیستوومە
ئەوا من عاشقی رووتم دەخیل دڵ زار و مظلومە
اشارەم کردە زولفت روو بە ئەبرۆ بوو چیە فەرمووی
بە قیبلەم تو مسلمانی کە زەنگی زادەیی رۆمە

دلم طفلی دەبوستانی غەمە وا مەلەمە بەر غەمزە
هەتا کەی تیرەباران آخر ئەو مظلومە معصومە
لە بەر تاقی بروت گریانی دل بو زولفە یا بو دەم
عجب ماوم دەلین شەو رو بە مردومە
لە سری حکمتی زارت کە نوختەی جەولی روحە
عجب ماوم چ نیکتیکە نەموجودە نە معدومە
سیا روژ و نەخوشی تو م کو م آشفتە بوو یەفی
بە داوی طرە وایە چی لە رووي دوو چاوی جادوومە
(وەفایي) وا لە کول دەگری بە دل بو گول دنالیني
بە سەد غلغل دلي بولبول لە باغي قبلە محرومە

تا بەنا ئەو روژە تو زولفت بەروو دا خستەوە
من لە سایەي زولف و رووي تو روژي رونا کم شەوە
دا بزانن خەت لە دەوری عارضی هات و کوتي
قەت نەبینراوە شەو و روژ نوور و ظلمت پیکەوە
دل لە سەر تاقي بروی خوي خستە داوی زولفی خاو
قبلەکەم گوراوە بویە بیم بە داوی کفرەوە
روحی شیرینم بە چاوان دا بە زاري دەمکوژي
قەت نەلي آخر ئەوە فەرهادە یاخو خسرەوە
چونکەدل عاشق بەئەبروی بور بەداوی زولف و لیو
حقیە زنجیري بکا دیوانەیي ماهي نەوە

من وەها زوومەستي مەی نابم بە نشئەی چاوەکەت
مەرگی من ساقي لە گەل ئەو جامە لیوت بینەوە
تۆ (وەفابیدت) کوشتەوە ئەسبابی کوڵلي سوورتە
رۆژ کەگیرابی نیشانەي قەتڵی مظلومان ئەوە

. . . .

. . . .

سەروە یا شمالە یا خۆ عەر عەرە یا نارەوەن
یا چنارە یا کە توبای قامەتی دلداریە
نوختەیي آ باني قورآن یا نە هیندووي خطي تۆ
یا سەوادی عیلە یا خۆ خالی سەر روخساریە
بي قەو وەختی تبسم سەد هەزاراني دەکوشت
یا نە غلمان یا پەرِي یا حورە یا گوڵزاریە
مات و حەیرانم کە بوچ ئەمرۆ دەمي هینا ئەمە
یا نە تأثیري فوغانمە یا نە وعدەي یاریە
زەخمي نا سوورە قەرارگە یا نە ایشي خەنجەرە
یا خەدەنگي چوی بسیارت لە جەرگم کاریە
دەنگي قرتووی قوومریە یا خۆ سەلایي شیوەنە
دەنگ و نەغمەي بولبولە یا نالە نالي تاریە

سەروە یا عەرعەرە یا تازە نیهالی چەمەنە
یا ئەوە گولبونی بالای گولی گولزاری منە
عاشقی زولفی روخی سەر سەری باریکم ئەمن
چاوی بیمارە گولی زارە قەدی نارەوەنە
قەدی سەروە بەری هێناوە کەمیوەی کەی وی
ناری مەمکانە گولی تولەیە سیوی زەقەنە
لە هەوای باخی گولانی کە دەنازی حەقیە
گولی من گول دەمە گول چەبکەن گول پیرەهەنە
دل کە کوشتەی روخیە بەستەیی زولفی دەکری
شەوی هجرانە دەلی نالەیی موروغی چەمەنە
ئەشکی من چونکە لە سەر چاوەیی دل دیتە دەری
رەنگی گولناریە مرواریە لەعلی یەمەنە
زولفی لەرزانی لەبەر چاوی بەدەم بای وەزان
مشکی تەر عەنبەری تەر چەتری غزالی خوتەنە
دل و دینم لە بەهای ماچی دەمی داوە دەلی
لە (وەفایی) مەگرن عاشق و شیواوی منە

لە سەر روو کاذبەی زولفت وەلایە
کە صادق بی طلوعی آفتابە
دل و دین هەر چی بوو قوربانە بو تو
هەتا کەی ایدی ئەو ناز و عتابە

ئەلا بەو رۆژە ئیلو و فەر ئەسووتی
بە صەرگي مـن سەری زولـفت وەلا بـە

لە عەکسي عارضت فرمێسکی چاوم
گوڵاوي رووتە هەم خوێناوي نابە

وەرە بئەوێنە خۆت یەکرۆژە قوربان
بە دینیك کوشتني عاشق صوابە

وەرە بئەوارە بەزمي عالەمی دڵ
چ خۆش دەوریێکە هوشیاري خەرابە

ئەگەر چی ناڵەیە هەر شەوق و ذەوقە
ئەگەر چي گریە یە عەیني صوابە

بە ناڵینی دڵی سووتاوي عاشق
هەموو هەر لەفەیي چەنگ و روبابە

بە چاوي گردي تۆ و روخساری ساقي
هەموو هەر شاهد و شمع و شەرابە

گوتم با قیمتی وصلم بە دڵ بي
بە ماچێکیش لە زلری خۆت حسابە

کەچي فەرمووی دڵت نەشکی (وەفایي)
ئەوا سەودایە زەرێکیش حسابە

رۆژی طربو وەختي گوڵو فصلی بەهارە
یاران گوڵەکەم کوا کە دەمي بۆس و کنارە

کوێرای ئیرەم صوورەتی غیلمان قەدی طوبا
گوێشەی چەمەن و رووی گوڵ و پای چنارە

بنواوە لە نێو حلقەی زولفی سەری کوڵمەی
دوو رووژی دروەخشانە لە نێو دوو شەوی تارە

هەر لحظە کە دی بی دەکەنی حەقە بکریم
پشکوتنی گوڵ مایەی بارانی بەهارە

بۆچی نەگریم کوشتەی سەد تیری خەدەنگم
من تاک و نیطامی حبشی زادە هەزارە

بەو زولف و موژە مەکوژە هەر دەم بە جەفایی
جاری لە تەنافم مەدە جاری لە قەنارە

بەو قامەتە حەیرانی شکوفەی قەدو بالام
قەد نارەوەنی باخی گوڵان باری هەنارە

سووتاوم و شیواوم و سەودایی و مەستم
بەو عارضە بەو پەرچەمە بەو چاوە خومارە

گوڵدەستە نیگەمە مەستە دەهەن پوستە گوڵ ئەندام
زولفی کە هەموو داوی دڵی عاشقی زارە

ئەو قامەتە بەو دوو مەم و بەو زولف و عەذارە
هەر عطرە بە تا هەر گوڵ و نارنجە بە بارە

پرسیم چیە تەبخالە[١] لە سەر ئەو لەبە فەرموی
جێی ماچی (وەفایی) ئەوە نیشانەیی پارە

١ تیمیلک.

مەی ناڵینم لە شوقی گەردن و رووی خوت مەکە
بولبولی صبحی بە هار بی شین و و اویلا نیە
دڵ کە بەستەی زولفی نیو لیوانە محرومی مەکە
بی شەکەر ئەو طوطیە نازی کە هیندوستانیە
با فریوی من نەدا واعظ بە گوڵزاری ارەم
عاشقی رووی تو بە هەوای جنت المأوا نیە
گەر هەموو عالەم بڵین مجنونی تا دەمرم دەڵیم
هەر دوو عالەم قیمەتی دیداریکی لە یلا نیە
گا بە ناز گاهی بە غەمزە مەمدە بەر تیغی بروت
کوشتنی عاشق بە هیچ دینیکی قوربان جا نیە
داد لە دەست حوسنت کەزولفت نایە بی ناڵەی دڵان
آری آری دائرەی شاهانە بی غەوغا نیە
سەد هەزار دل پیکەنی وەك گوڵ بە دەم بایی بەهەشت
یا هەنامەی گیانفزای گوڵزاری غونی نا نیە
جا نوشینی حضرتی غوث ئەی خلائق قطبی من
فرعی طاها اصلی یاسین نەو گولی گە بلانیە
رەوشەنی چاوی قلوبی عارفە عەکسی دڵی
کیوی طورە مظهری نورە کی سبحا نیە
جت لە وصلی زولفی من فەرمووی (وەفایی) ها دەمم
طالبی عیش ابد بە عمری دونیا فا نیە

چاو پڕی خوێنە و دەگریم قبلەکەم پەیدا نیە
نوری چاوم ڕۆیوە یا دیدەکەم بینا نیە

وەك نەیستان آورم بەر بوە دەروونی دەمبەدەم
دڵ کە هەر وەك نەی دەنالی دەمبەدەم بێ جا نیە

ئەی چرا لحظێك مدارا تیر ببێم ڕەنگ و رووت
وەر نە پەروانەی غریبان گیان و دڵ پەروانیە

بۆ نثاری مقدمت عمریکە دەگریم ڕۆژ و شەو
تا بەکەی کەوهەر فشانی چاوەکەم دەریا نیە

چی دەکەم دەگریم دەسووتێم آوری دڵ ناسریەوە
چبکەم آخر نووری دیدە سینەکەم سینا نیە

گەر هەزار جار ببمە کوّی زوخال بەسوزی کێوی طور
ئەو دڵە جوّیایی بە کدیداری وەك موسی نیە

هات و رووی داگرت و دونیای کردە نالەی عاشقان
دانەلین تایی قیامەت ڕۆژی واوەیلا نیە

حلقە حلقە تایی زوانی خستە سەر رووی نازەنین
دانەلین ڕۆژ حلقە گوشەی ماهی عاشق وا نیە

پێ کەنی عمزونی کردم زولفەکەی دامی بە دڵ
دانەلین شەکەر فروشی ایمە خوش سەودا نیە

سەد هەزار گول پێ کەنی وەك گول بە دەم بایی صبا
یا هەناسەی گیا نفزایی عطری غوثی ثانیە

خوم له سەر گیرا کونم ئورباتی پەریشانی بەسە
سوینەدی خوارد بەو زولفە وصلم عینی سەر گەردانسە

چ ئەلەسمێکە چ سیحرێکە چ سەودایێکە
سەري زولفت کە دوسەد چینی بە سەودا یێکە
ئالە ئالی دلی سەودا زەدە لەو پەرچەمەدا
ئەوە نیشانەیی دیوانەیی سەودائیکە
وەرە مەنوارە بە سووکی لە نثاري قدمت
ئەشکي دیدەی تەري من گەوهەري دەریایێکە
ئەی شەکەر لەب کەمەري تۆ چیە بەو مەحکەمیە
کە هەزاري وەکوو من بەستەي هەودایێکە
نێرگسە غارەتی دین بەر چەمە شێواویە دل
هەر یەکە آفەت و فتنەی سەري مولایێکە
کوشتەی تیغي غمي کافیە ماچێکي دەمي
بەلی ئەو دولبەرە لەو عصرە مسیحایێکە
مەنعي ئالبني (وەفایي) مەکە مجنون صفتە
آخر ئەو غەمزەدە پا بەستەي لەیلایێکە

لە بەر نازي چاو بازان خواردن وخەوم نەماوە
بە تیری تیر ئەندازان جێگەم جەرگم براوە
بە دەردي بي دەرماني کەوتوومە سەر گەردانی
بە جوابي (لن تراني) جێگەم جەرگم براوە

ئەی ئاوێنەی دولبەری زارت گوڵ زولفت زری
با هەناسەم نەتکوی رووی خوٚت بینە بەم لاوە
بەس حەری من بە بادە رووت بینە زولفت لادە
دڵ بوٚیە نا مرادە بەو شەوە روٚژ گیراوە
زولفت جێی بێ قەراران رووت روٚژی شەو بیداران
ئامان ئەی شای گوڵزاران روحیک تا روحم ماوە
با شەو بروا سحر بێ باغی گوڵان وەبەر بێ
گەر توٚ مەیلت لە مەر بێ کافر اسلامی ناوە
دەستم لە تابی زولفت داوو بەلان نەمزانی
بوٚچ دەمکوژی خوٚ قوربان پردی صراط نەپساوە
لەسەر تاقی دوو ئەبروٚت مەیلی زولفانت دەمکیشێ
خوٚ وەختە من کافر بم چونکەم قبلەم گوٚڕاوە
لە بەر چاوت نەمزانی بێ باخەوان گولچینم
مەست بووم هوٚشم لێ نەبوو دەم بوٚ رووت هیناوە
هاتم بە بوٚنەی خالت تووشی داوی زولفت بووم
طیریکی نا بەلەد بووم نەمزانی دانەو داوە
توٚخوا دڵم مەشکینە با بزانم رووت وا بینە
رووت یا گوڵی هەنارە یا شەکرە سیوی خاوە
لە سایەی چاوەکانت بوومە رەندی خەراباتە
لەلای پیری مەیخانە خەرقەم لە گرێو مەی ناوە

عیشوەی رووی تۆ هەر خوشبی مشکل گوشاو سەرخ بی
بزووت بابی نەوورۆزی گری زولفت کراوە

ئەمرۆ ەبای مرادات کامی کردم نە مزانی
نەعەتری نافەی چینە نە بۆنی زولفی خاوە

وەختی آرەق دەریزن بۆ کوشتنی (وەفایی)
بە گولی گولەت سوبندەخۆم گەردن شووشەی گولاوە

قە پنابی دوو لیوانت بەندی جەرگی بساندم
کفرت لە لام ظاهرە روحت لە لا نەماوە

سلاوم کرد لە یارم بە دلیکی غەمگینە
بە لفظیکی زۆر شیرین جوابی سلاوی داوە

شیت و شەیدا و صحرایی دەگریم هەر وەك (وەفایی)
چیکەم لە دلی سەودایی بەریان دەستیان لی داوە

وەفایی لە کاتی مردنی پیرۆزە خانمی خیزانی دا ئەو پینجـ
خشتەکیەی داناوە نیوبراو آفرەتیکی ایکجار جوان و بالا بەرزو
زیر و مەند و خالیکیشی لە نیوانی لیوو رووەمەتیدا بوە:

ئەم دولبەرە وا بادە بە چاوان دەفروشی
هەر وا بە تبسم لە بی خەندان دەفروشی
هەر غەمزە کە چاوی بە شەهیدان دەفروشی
بۆ شەهد و شەکر حقەی هەر جان دەفروشی
چی زاهدە عمر و دل و ایمان دەفروشی

یاقوتی لەبی لەلی کە وا قووتی رەوانە
روو باغی گوڵ و دەمگوڵ قەد سەروی رەوانە
موژگانی کەچی قاتلی سەد قافلە گیانە
تا بێ نەکەنی زولفی نەدا بەر دەمی شانە
نەمزانی کە گوڵ شەکەر و مەرجان دەفرۆشی

قطرەی عرقی نافە لەسەر لعلی بەدەخشان
یامشکە لە گۆشەی وەرەقی گوڵ بوە تەفشان
زاغی دڵە یاخۆ لە سەری زولفە پەریشان
خالی لەبی تۆ زەنگیە کەوتۆتە بەدەخشان
یاخۆ خضرە چەشمەیی حەیوان دەفروشی

تا تا کە بە ئەو زولفە وەکوو سونبولی دادا
گوڵدەستەی شەو بۆ بوو بە بەرگی گوڵیدا دا
شەو بۆیی گوڵی نافە بە دەم بایی صبا دا
شێخم بە هەوای زولفی دڵ و دینی بەبا دا
وجهی چیە ئەو کفرە بە ایمان دەفروشی

گەر مائلی ماچیکی ئەتۆ لەو دەمە قەندە
بەو زوانە وەرە هەر وەکوو خوتی لە کەمەندە
شاهەنشەهی مصر و حبشە چی بوە بەندە
چاویکی بە کبریایی دەوی عاشقی خەندە
صەلوە کە گوڵ خەندە بە باران دەفروشی

جیلوەی مەیی ئەم سەغەرە نشئەیێکی نەدامی
ساقی وەرە لەم لیوە بە چاوی بدە جامی
کوشتمی بە خط و خالی روخی ساروی نەمامی
من طالبم ئەی بای صبا بینە پەیامی

لەم لیوە کە ماچی بە دڵ و گیان دەفروشی

تا دوینی ئەمن وصلی روخ و زولف و دەمم بوو
باغی ایرەم و عمری خضر جای جمم بوو
ئەمرو کە جودایم لە غزالەی حەرەمم بوو
بوسی لەمەو سەو وصفا عینی غەمم بوو

چاوم بە دورچی زەمزەمی گریان دەفروشی

کوژراوی خەدەنگی موژە هەر بو دەمی دەگری
گویا کە بزینی نیە بو ملحمی دەگری
پەر سووختە پەروانە لە دووری شەمی دەگری
بیچارە (وەفایی) لە خەمی پەرچەمی دەگری

سەر مازەدەیە رووتیە مەرجان دەفروشی

لە باغان آەو نالین دی دەلین شاهی گولان رویی
لەمەیخانان سەدای شیزدی دەلین پیری موغان رویی
دەلێی دەوری فەلەك مەیری قمر میزانی گوڕاوە
کەواگول زەردوسونبول تیکچوو رەنگی ئەرخەوان رویی

له بەر چاوي جیهان بێ شەم جیهان تاریبوو ئەمزانی
نە نووری چاوەکانم چوو نە خورشیدی جیهان روێی

مەڵێن بولبول دەنااڵێنی کەوا گوڵ گواشەنی چوڵکرد
دڵ ئارامی نەما قوربان کە ئارامی دڵان روێی

سحر مەستانە هات بولبول بە شادی بو طوافی گول
کە دی باغ بێ گوڵان داغ بوو بەسەد ناڵەو فغان روێی

بەهارهات خونچە پشکووت دەنگی بولبول سوو بەسوو روێی
دەبێ حاڵی چبێ بولبول بەهار زوو ڕێی نەچوو روێی

بە ناڵەی دڵ شفام نابێ دریغ بو مەرهمی جەرگم
لە زەنگی کاروان چبکەم دلیلی کاروان روێی

قیامەت بو دڵان هەمنا کە چاوی مەستی وەرگیرا
مەگەر ئازردە بوو ساقی لە بەزمی مەیکەشان روێی

چ شین و روڕ چ هاوارە لە نیو حلقەی مریداندا
مەگەر خواجای سمرقەندی لەنیو صاحب دڵان روێی

خرابوو خانەقا بێشك چوو شوقی طالبان سەد حەیف
چەمەن ویران بوو نغمەی بولبولان چوو باخەوان روێی

لە ناڵەی بولبول و قومری (وەفایی) بویە هەر دەگری
گوڵێکی سەروو باڵام بوو بە ناراجی خەزان روێی

فەرەنگی ملتی کافر دڵی ئەگریجە تەرسایی
مەلایك صورتی آهوو خەرامی ماه سیمایی

پەری سیما بوتی گول پەرچەمی زنجیر گیسویی
شەکەر لەب نازەنینی عیشوە بازی سەرو بالایی
نیگاری تونە خوربی سەر کەشی عاشق کوشی شوخی
گول ئەندامی دڵ آرامی سەمەن روو دیدە شەهلایی
بە دوو زولفان رەسەن بازی بە دوو ئەگریجە طنازی
بە دوو چاوان سیحر بازی بە دوو لیوان مەسیحایی
کەمان ئەبروی پەیوەستی بە عیشوەی نەرگسی مەستی
کە سەهی خستە نیو شەستی نەما هەر یەك لەهەر لایی
هەلی دا دای لە جەرگم خستمی قصدی سەری کردم
شهیدی کربلا من بووم ئەسیری دەستی تەرسایی
شکاندی سەدی ایمان پشتی دین دەستی تەوانایی
حجابی آبروو توبەی (وەفایی) صدقی مو لایی
دەخیل ئەی هەم جلیسان ئەی رفیقان خزمە تا ماوم
بە هەر نوعی کە وا خوتان دەزانن بوم بکەن رایی
هەموو عمری عزیزم صرفی وردی انتظاری بوو
لە بەد بەختی (وەفایی) داخرەدی ئەو شوخە یا نایی

بە یادی نورەی آرام و روح و راحەتی جانی
عجب عاشق وەها جمعە دەگەل زولفی پەریشانی

لە باني بەکوژی دەخانە داوي زولفي شیواوی
لە بابي بي کە آزادم بکا دەمکاتە زیندانی
لە بەژني دا مەگەر زنجیرە یا زنارە یا مارە
لە نخلی قامەت آلاوە یا خو زولفی ریحانی
بە شیرینی کە گیان بەخشي بە محبوبي کە دڵکیشی
ئەتو هەر آوی حیوانی ئەتو هەر ماهي کەنعانی
زماني قبلەم ئەبروتە دەمی زناري گیسووتە
بە دەردي بي دەوا ماوم لەگەڵ کافر موسلمانی
بەدوو گیسووی رەشماري ئەگەر زنجیری داوە لی‌ی
بە دوو لەعلی شەکەر باري ئەگەر مهري سلیمانی
عجب ماوم بە بوسی لەو دەمە بەو گیانە بەخشینت
بە اعجازت قسم آور بە رسم گەر مسیحانی
بە سەر چاکي یەخەی زولفت لەقوبەي سینە آلاوە
لە بەر گوشەی افق نەمدیوە شەو دوو مهری تابانی
قسەي خاکي بەری پیت شهرەیە بو چاوي نابینا
هەتا نەمدی بەچاوی خوم بە سورمەي دیدە نەمزانی
لە بەر شوراوي ئەشکي خوم وسوزو تاوی عشقی تو
سەراپا عاقبت هەر وەك (وەفایي) بووسە بریانی